

ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಜನಜೀವನದ
ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು—
ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ
ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಿಬಂಧ

ಸಂಶೋಧಕಿ: ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : KTSMDS/ 00550

ವಿಭಾಗ : ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು:

ಡಾ. ಸುರೇಶ ರಮಣ ಮಯ್ಯ

ಎಸೋಸಿಯೇಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್

ಪಾಣಿಜ್ಜ ವಿಭಾಗ

ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ.

ಮಾನ್ಯತೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಮಂಗಳೂರು

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

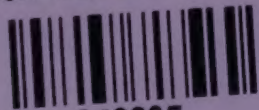
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ - 2012

997

ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ.ಶ್ರೀ.

997

AKSHARA GRANTHALAYA

ACC.NO. 048805

997

ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಜನಜೀವನದ
ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು-
ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ
ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಿಬಂಧ

ಸಂಶೋಧಕ: ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : KTSMDS/00550

ವಿಭಾಗ : ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು:

ಡಾ. ಸುರೇಶ ರಮಣ ಮಯ್ಯ

ಎಸೋಸಿಯೇಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್

ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ.

ಮಾನ್ಯತೆ: ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಮಂಗಳೂರು

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ - 2012

631.2
SUS K
048805

nitrocellulose and

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

“ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು-ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ”- ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಡಾ. ಸುರೇಶ ರಮಣ ಮಯ್ಯ, ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಭಾಗ, ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜು ಉಡುಪಿ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಎಂ.ಫಿಲ್., ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಲೀ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಿನಾಂಕ : 27.06.2012

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಥಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್
ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಬಳ್ಳಿಟ, ಮಂಗಳೂರು

ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ ಇವರು “ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು - ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಎಂ.ಫಿಲ್., ಪದವಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಥಳ : ಉಡುಪಿ
ದಿನಾಂಕ : 27.06.2012

ಡಾ.ಸುರೇಶ ರಮಣ ಮಯ್ಯ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

1. ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು-ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ 1-16
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ-ಏರುಪೇರುಗಳು 17-31
3. ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರದೇಶ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ 32-51
4. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ 52-70
5. ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು 71-86
6. ಅನುಬಂಧ 87-94

ಮೊದಲನೆ ಅಧ್ಯಾಯ

ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು-ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

1. ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ :

ಭಾರತ ಮೂಲತಃ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲುಬು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾಯಿತು. 1950-51ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 55ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಕೃಷಿ ವಲಯ 70 ಶೇಕಡಾಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು, ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಲಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಆದಾಯದಲ್ಲೂ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಗಳಿಕೆಯಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕೃಷಿ ರಂಗ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿತ್ತು.

ಕಳೆದ ಆರು ದಶಕಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೃಷಿಯು ಇಂದಿಗೂ ಭಾರತದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಸುಬಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಪಾಲು ಬಹುದೊಡ್ಡದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೂ ಅದು ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟಾಗಿದ್ದರೆ, 1950-51ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೊಡುಗೆ ಶೇಕಡಾ 56-57 ರಷ್ಟಾಗಿತ್ತು. 1991ರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 34ಕ್ಕೆ ಇಳಿದು, ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೊಡುಗೆ ಇಳಿಮುಖಗೊಂಡರೂ, ಈಗಲೂ ಶೇಕಡಾ 17ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರದ ಆಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ, ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 1980ರ ದಶಕದವರೆಗೂ ಶೇಕಡಾ 70ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಇತರ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು 60 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಶೇಕಡಾ 58ಕ್ಕೆ ಕುಸಿಯಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು.

ವೇಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರ ಪೂರೈಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಜಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅತೀ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಆ ಮೂಲಕ ಸಾಕಾರಾಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರ ದಾಖಲಿಸಿದ ಸಾಧನೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ 1970 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ 108 ಮಿಲಿಯ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಅದು 1990ರ ದಶಕಕ್ಕಾಗುವಾಗ 132 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ನಾಗಿತ್ತು. 2001-02ರಲ್ಲಿ 213 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ, ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ 235 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ 2008-09 ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಯಿತು. 2009-10 ರಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ 235 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಂದ 218 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಳಿದರೂ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಮಾಣ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಕೊಡುಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಒಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ, ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮ, ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ತಳಿಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ, ಪಂಜಾಬ್‌ನಂತಹ ಸಮೃದ್ಧ ಕೃಷಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೊಡುಗೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡದ್ದು ಸತ್ಯದ ವಿಚಾರ. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, 'ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದಂತೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ' ಎನ್ನುವ ನಿಲುವಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ಆದಾಯಗಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಕೃಷಿಕರು, ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಈ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಪಡೆದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಕೃಷಿ ಬದುಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಚ್ಚು ವೇತನ ಸಿಗುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಣದತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡುವಂತಾಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳತ್ತ ಒಲವು ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ತಲೆ ದೋರುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದದ್ದು 1990ರ

ದಶಕದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವಗಣನೆಗೆ ಗುರಿಯಾದದ್ದು ಸೋಜಿಗ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಗಂಡಾಂತರವೂ ಹೌದು.

ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ 1960ರ ದಶಕದ ನಂತರ ಬೆಳೆದು ಬಂದು ಗತಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾಗಿ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವಂತಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಕಸುಬಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೂ ಈ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಒಣಭೂಮಿ ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರಿಫ್, ರಾಬಿ ಮತ್ತು ಬೇಸಗೆಯ ಬೆಳೆಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯೇ ಪ್ರಧಾನ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರ, ಪಂಜಾಬು ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ತೀವ್ರಗತಿಯ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯು ತೀವ್ರ ಏರುಪೇರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ತೊಡಗಿಸುವ ಹೂಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದದ್ದು, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬಲವಾದ ಹಾಗೂ ದೃಢವಾದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿರಂಗದ ಕೊಡುಗೆ ಕಳೆದ 2 ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕುಸಿದಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಯೋಜನಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಮೀಸಲು ಇರಿಸಿದ ಹಣದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 52.25 ರಷ್ಟಿದ್ದದ್ದು ಒಂಭತ್ತನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇ. 31.13% ಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೊಡುಗೆ ಕಡಿಮೆ

ಯಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದು. ಒಣ ಭೂಮಿಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ದೇಶ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಪಾರಾಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಇಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರುವ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು 60 ಶೇಕಡಾದಷ್ಟು ಜನರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು 1990ರ ದಶಕದವರೆಗೂ ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಗಣನೀಯ ಇಳಿಮುಖವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಭತ್ತವನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತೆಂಗಿನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಆದಾಯದಿಂದಲೇ ಜನರ ಬದುಕಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ತಂದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೇ ಬಾಚಿಕೊಂಡ ಉಡುಪಿಯ ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ನಗರದತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಹಾಗಾಗಿ ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿರಂಗವನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಬದುಕು ಬಡವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮೇಲ್ನೋಟದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರೀಕರಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಬಳಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಫಲವತ್ತಾದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಬಹುಭಾಗ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡವರು ಕೃಷಿಕರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು. ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಕೃಷಿ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ ಏರಿಕೆಯಾದದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕೆಲವು ರೈತರು ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆಲವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಇದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇತನ ಸಿಗುವ ಕೆಲಸದ ಹುಟುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರವನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ಇಡೀ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತವೇ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ. ಮಳೆಯ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಏಕೆ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷಿಕ ವರ್ಗ ಜೀವನಕ್ಕಾಗುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಭಾಗದ ಕೃಷಿಕರು ಇಡೀ ಕರಾವಳಿಯನ್ನು ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ದಿನಗಳಿದ್ದವು. ಭತ್ತದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು, ಮೆಣಸು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಕೃಷಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿರಂಗದ ಒಟ್ಟು

ರೂಪವೇ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಗರಾಭಿಮುಖರಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ತಾಲೂಕಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ತೀರಾ ಗ್ರಾಮೀಣವಾಗಿದ್ದು. ಕೃಷಿಯೇ ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು. ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಪೇಟೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಚಾಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ. ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮೊದಲು ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಬೇಗ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಳೆಯ ಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು, ಜನಪದರ ಬದುಕಿನ ಅನುಕರಣೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಬದುಕು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ವರ್ಷವಿಡೀ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಈ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೂ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದ್ದವು.

ಆದರೆ 1990ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಲಯವಾರು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇಶವು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಸ್ತರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂರನೇಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟು, ಸೇವಾ ವಲಯ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಕರು ಬರುವಂತಾದದ್ದು ವಲಯವಾರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷಿಕರು ಕೂಡಾ ಅವರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆಂದು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳ ಕುರಿತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾದದ್ದನ್ನು ಇಂದು ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯ ಅವಗಣನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಹಲವಾರಿದ್ದರೂ, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ತಳೆದದ್ದು ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನುಕೂಲತೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಮುಖರನ್ನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು.

1.1 ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತೀಕರಣ :

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 1991ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಯಗಳತ್ತ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಲೇಯಿದೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ವಲಯವು ಅವರ್ಣನೀಯವಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೃಷಿ ಪಂಥದ ತಜ್ಞರುಗಳ ಬರಹದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರು ಕೃಷಿಯನ್ನು “ಪ್ರಗತಿಯ ಯಂತ್ರ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದು, ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಇತರ ವಲಯಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ.

ಕೃಷಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೂಲವೆಂಬುದು ವ್ಯವಸಾಯ ಪಂಥದ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಂಕಾಯ್ಸ್ ಕ್ವೆಸ್ನೇ ಎಂಬ ಕೃಷಿ ಪಂಥದ ಚಿಂತಕನು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕಸುಬು ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಹಂತಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕೃಷಿಕನು ಬಡವನಾದರೆ ರಾಜನೂ, ರಾಜಧಾನಿಯೂ ಬಡತನವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವನು ನಾಣ್ನುಡಿಯಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕ್ವೆಸ್ನೇಯ ವಾದವಾಗಿತ್ತು.

ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪಂಥದ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವು ದೊರೆತಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪಾದನೆಯು ಹೇರಳವಾಗಿರುವಾಗ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸುಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಆಶಾವಾದವು ನೆಲೆಸಿರುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕುಸಿತ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಜೀವನಾಧರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ವ್ಯವಸಾಯ ವಲಯವು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ಪಂಥದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರು ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವದ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತುರ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. “everything else can wait but not agriculture” ಎಂಬುದಾಗಿ. 10ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ನೆಹರೂರವರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುನರುಚ್ಚಾರಗೊಂಡದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. “Agricultural development is central to economic development of the country” (10th Five year plan)

M.J. Prabhu, Agriculture correspondent, The Hindu, ತಮ್ಮ ಒಂದು ಲೇಖನ “Importing Food grains will not solve Problems” ದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಹಾರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಮದು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ವಾದ.

ಡಾ| ಬಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ, ತಮ್ಮ ಒಂದು Kurukshetra July 2010 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡದ್ದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ 1996-97 ರಿಂದ 2004-2005ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ದೇಶ ತೀವ್ರ ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೇ ಲೇಖನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಡಾ| ಬಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ದೇಶದ ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಚೀನಾಕ್ಕಿಂತ 50% ಕಡಿಮೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ಅಭಿಮತ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ “ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1991ರ ನಂತರದ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ” ಎನ್ನುವ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಫ್ರೊ ಪಿ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್, ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಗೋಲೆಟ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಂಕಜ್ ಕುಮಾರ್ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ 1991ರ ನಂತರದ ನಿಧಾನಗತಿಯ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆ ಆದದ್ದು, ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ದೊರಕದೇ ಇದ್ದದ್ದು ಇತ್ಯಾದಿ ಈ ಕಾರಣಗಳು.

ಇಕೋನೊಮಿಕ್ ಮತ್ತು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ವೀಕ್ಷಿ Vol. 29. No.51/52, Dec. 17-24-1994) ಯಲ್ಲಿ ಸುಮತಿ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡರೂ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಹಾಗೂ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂ.ಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ದೇಶವು ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1991ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕರೆಗೆ ಕಾರಣ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆಯ ಇಳಿತವನ್ನು ದೇಶ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯ ಕುರಿತು ಮರುಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಕೃಷಿಕರು ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಂತಹ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಹೂರಣ.

ಡಾ| ಎಂ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಹೇಳುವಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಅವರ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು 1960-2010ರ ತನಕ ನಡೆದ ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ವರದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದಲೇ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವಂತಾದದ್ದು.

ಡಾ| ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಕಲಾಂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿ-ನಗರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಮನಾದದ್ದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಗರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟದ ರೈತರ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಲಸೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಗ್ರಾಮ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ

ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಂತಹ ಬಿಡಿ ತತ್ವಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರಿ ಮನೋಭಾವವು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. (ಜೈನ್ ನಾರಾಯಣ ಶರ್ಮ, 2003)

ಪ್ರೊ. ಎ.ಎಂ. ಕುಸ್ರೊ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನವೊಂದರಲ್ಲಿ “ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಬದಲು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ, ಎಲ್ಲಿ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು ಸುಲಭ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಪ್ರೊ. ಕೃಷ್ಣ ಕೊತಾಯಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಲೇಖನ, “Increase production rapidly” ದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೆಳಮುಖ ಚಲನೆಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60 ಶೇಕಡಾ ರೈತರು 0.4 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಗಾತ್ರದ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ವರ್ಗದ ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ರೈತರುಗಳು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು, ದುಡಿಯುವ ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಶವಂತ ಡೊಂಗ್ರೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಲೇಖನ “Forward links the Achillhs heel” ದಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಣಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಗೆ ಅನೇಕ ಬೆಳೆಗಳು ಒಳಪಟ್ಟರೂ ಅದರ ಲಾಭ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗದೆ ಅವರು ನಿರಾಶರಾಗಿ ಆಗಾಗ ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ಎಸೆದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯು ಆರಂಭವಾದಾಗ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಾದ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ ರೈತರ ಬದುಕನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಾರರು ನಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

(ಸಿಂಗ್ ರಮೇಶ್ 2008) ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ತೊಡಕುಗಳಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಶಕ್ತಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಎರಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಭಾರತವು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುವ 29 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು IFPRI ಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. (International Food Policies Research Institute) 2010ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಕಣಜ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ಮೇಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ಉಗ್ರಾಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದೇ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಗೆ ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾರಲಾಗದೆ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಹೊರಗೆಡುಹುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. Survey of Indian Agriculture 2011 ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಒಂದು ಲೇಖನ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಡಾ| ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ ಅವರ “A Farmer remains an unsung Hero” ಎನ್ನುವ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅವಗಣನೆಯಿಂದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನರೇಂದ್ರ ರೈ ಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಅವರಿಗಿರುವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಮೊದಲ ವರ್ಗ ಕೃಷಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡು ಕೃಷಿಗಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟವರು. ಕೃಷಿಯಿಂದ ಒಂದು ಬರುವ ಲಾಭದ ಲೆಕ್ಕಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೇಯ ವರ್ಗದ ರೈತರು ಇಂದಿನ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕ ವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವವರು.

ಇದೇ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನರೇಂದ್ರ ರೈಯವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಯುವಕರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಂತೆ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಮಾನದ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತೆ ನಗರದ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಕನಸು ಕಾಣುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನಗರದ ಕಷ್ಟದ ಬದುಕೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಕೃಷಿಕರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ದೇಶದ ಬದುಕು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳುವಾಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಜನರ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೃಷಿಕರ ಈ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಬದಲಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡದ್ದನ್ನು ನರೇಂದ್ರ ರೈಯವರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರದ ಕುರಿತಾದದ್ದು ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗಂಡಸರೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಅನನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಬದಲಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ಬುಡಮೇಲಾಗಿದೆ. ನಗರದ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಸಮೂಹ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗಿರುವ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾದದ್ದನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕುದಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಭಟ್ ಅವರು ಉದಯವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (19.02.2012) 'ಕೃಷಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಗೌರವಪೂರ್ಣ ಬದುಕು' ಎನ್ನುವ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರೌಢ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕನಾದವನಿಗೆ ತಾನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ತುಡಿತವಿರಬೇಕು. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಕರು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಯುವ ಸಮುದಾಯ ಕೃಷಿಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿನ ಆ ಕುರಿತ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದು ಲೇಖಕರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕೃಷಿ ಅವಗಣನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ

ನೀಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದಂತೆ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಹಠಾತ್ ಕುಸಿತದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಸರಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏರುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಹಕರಿಸಿತೇ ಹೊರತು ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಫಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಜಾಗರೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣದತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯಗೊಂಡು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ತಗ್ಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನಲ್ಲಾದ ಏರು ಪೇರುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡಾಗ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಲಾಭ ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಲಸೆಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ಕಂಗಾಲಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾದ ಕೃಷಿ ಬದುಕು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡವಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಬೇಕಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಅನಿವಾರ್ಯವೋ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯ. ಇದೊಂದು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರು ಪ್ರಯತ್ನ.

1.2 ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯ :

ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತದ ಕೃಷಿರಂಗ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದದ್ದು. ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಂತಾದದ್ದು ದೇಶವು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಕೃಷಿ ಬಡತನ ಸುಧಾರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ದೈನಂದಿನ ಚಿಂತನೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕನಸಿನೊಡನೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಜಾಗತೀಕರಣದಂತಹ ಆಧುನೀಕರಣದ ನೀತಿಯನ್ನು ಮೀರುವಂತಹ ಅಸ್ತದಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ತತ್ತರಿಸುವಂತಾದದ್ದು

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. 1991ರ ಜಾಗತೀಕರಣದ ನೀತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇವೆ ವಿನಹ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವಲಂಬನೆ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನಲ್ಲಾದ ಪಲ್ಲಟವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1.3 ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ :

ಭಾರತ ಹಳ್ಳಿಗಳ ದೇಶ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯ. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ವಲಯದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಜೀವಂತ ಪಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇಂದು ನಗರೀಕರಣದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೃಷಿ ಭಾಗಶಃ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಾಬರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಇಡೀ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು. 1991ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಾರಣ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತೀರಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1.4 ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ :

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾದದ್ದು. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಂಗದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ವಿದೇಶಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ದೇಶದ, ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯವೆನ್ನುವ

ಹಿರಿಮೆಯನ್ನುಗಳಿಸಿದ್ದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡು ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅಪಾರವಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಹಾರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿಗೆ ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾರಕವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ದೇಶ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮದ ಅರಿವು ಕೃಷಿಕರ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ವಲಯಗಳು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳಲು ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಆತಂಕವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿ ಕ್ರಮೇಣ ಜನರು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗದತ್ತ ಆಲೋಚಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ನಗರದ ಬದುಕು ಈ ಜನರನ್ನು ಕೈ ಬೀಸಿ ಕರೆದಾಗ ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಲಸೆ ಆರಂಭಗೊಂಡು 1995ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಕುಸಿಯಲಾರಂಬಿಸಿತು.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಸೊಗಡನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಕೃಷಿಕರು ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರ್ಯಾಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಬೇಸಾಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಹಸಿರು ಸಿರಿಯಿಂದ ವಂಚಿತವಾದದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸುವಾಗ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಬಿಸಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿರುವುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ, ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಉತ್ಸಾಹ, ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯು ಭೂವ್ಯವಹಾರದವರ ಕೈಸೇರಿ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳಾಗಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಭವಿಷ್ಯದ ಕರಾಳ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ “ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಯಿಂದ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ” ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಮುಖಾಂತರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಆಳವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತ, ಈ ರೀತಿಯ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ

ಬದುಕನ್ನು ನಿಜವಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥೂಲ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆಯ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಯ ಆಳ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
2. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.
3. ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.
4. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶಗಳು :

1. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ಕೃಷಿಯೇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮುನ್ನಡೆಯು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
3. ಕೃಷಿಯು ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

1.5 ಅಧ್ಯಯನದ ಮಿತಿ :

ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಬರಹಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡದ್ದೇ ಹೊರತು ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ಉಪಬೆಳೆಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು.

1.6 ವಿಧಾನ :

ಸ್ವತಃ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದವಳಾದ ನನಗೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ಮುದ್ದು ಗುರುತಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದ ಕಾರಣ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಒಳಹೊಕ್ಕು ಸ್ವತಃ ಭಾಗಿಯಾದ ಅಂತರ್‌ದೃಷ್ಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಗಳಿಸಿದ ಬಾಹ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎರಡನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೈಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷಂಗಿಕ ಮೂಲದಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ರಚನೆ :

ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಸಮಸ್ಯೀಕರಣ, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕುರಿತು ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಅಧ್ಯಯನದ ಆಗತ್ಯ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಧಾನ, ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದ ಕೃಷಿ ಮೇಲಾದ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ, ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಚಯ ಅಲ್ಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರ ಮಂಡನೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೃಷಿಕರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧವು ಗ್ರಂಥ ಋಣ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಮಾಲಿಕೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ - ಏರು ಪೇರುಗಳು

2.1 ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ :

ಭಾರತವು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಹಲವು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ, ಸೇವಾವಲಯದ ವಿಸ್ತರಣೆ ನಡುವೆಯೂ ಕೃಷಿ ಇಂದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನಲುಬು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 58ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು ವಲಯವಾರುಗಳ ಪಲ್ಲಟದ ನಂತರವೂ ಕೃಷಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 17ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು ದೇಶದ ಒಳಿತು ನೇರವಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ಒಳಿತನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

• **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ :**

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇಂದು ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದು 1950-57 ರಲ್ಲಿ 56.5 ರಷ್ಟಾಗಿತ್ತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೃತೀಯ ವಲಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷಿಯ ಕೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಏರುಪೇರುಗಳಾದವು. ಈ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

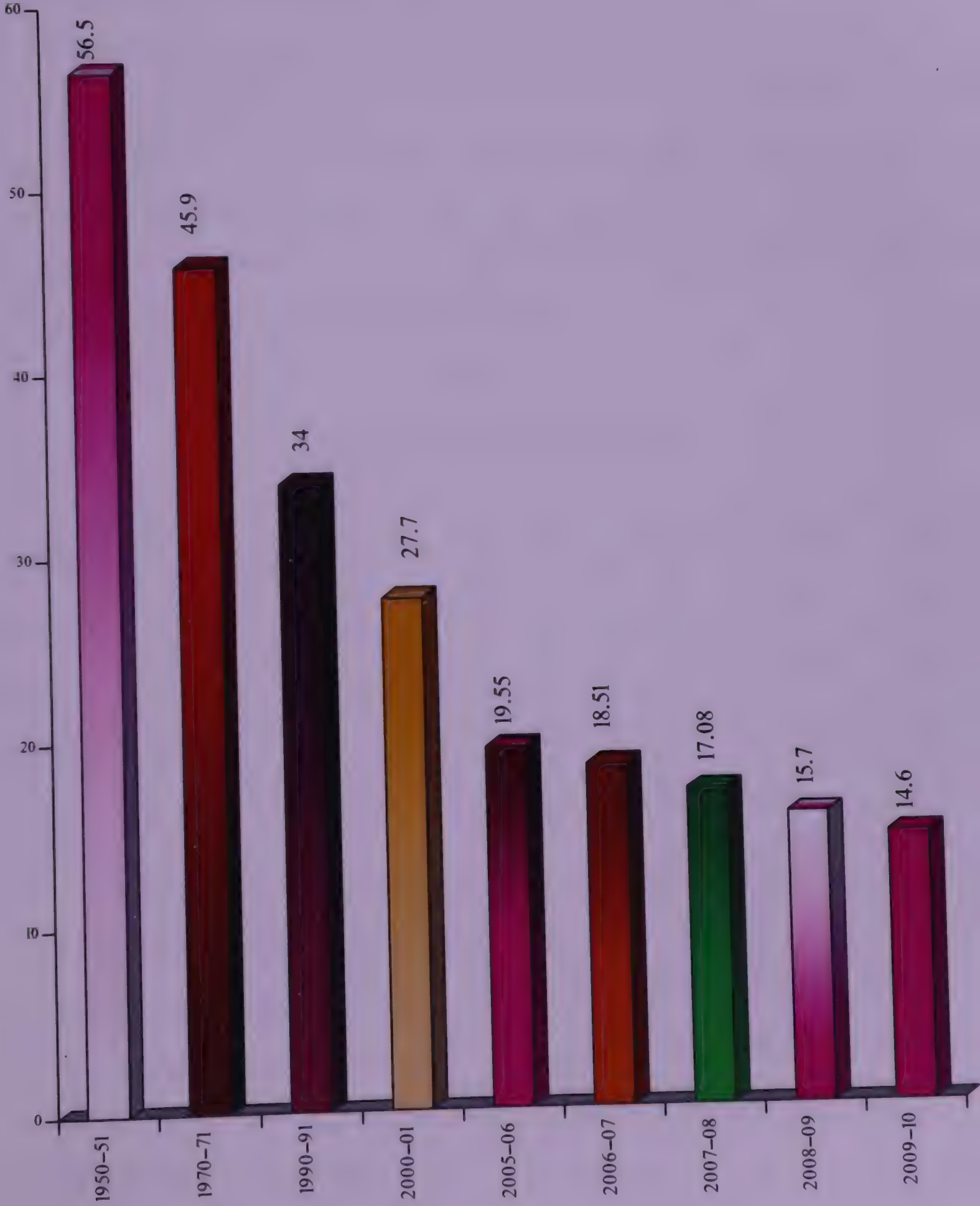
ಕೋಷ್ಟಕ 1

ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾಲು (1990-2000ರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ)
ಶೇಕಡವಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶ.

ವರ್ಷ	ಕೃಷಿ
1950-51	56.5
1970-71	45.9
1990-91	34.0
2000-01	27.7
2005-06	19.55
2006-07	18.51
2007-08	17.08
2008-09 (2004-05ರ ಬೆಲೆ)	15.7
2009-10 (R) (2004-05ರ ಬೆಲೆ)	14.6

ಮೂಲ:- Economic survey 2007-08, Statistical Abstract of India 2008, CSO National Accounts Statistics 2010

ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾಲು (1990-2000ರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ) ಶೇಕಡವಾರು ಅಂಕಿಅಂಶ

ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ದ್ವಿತೀಯ, ತೃತೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಂದುಕೊಂಡ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ತನ್ನ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿತವನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗಿನ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ತನ್ನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 2006-07 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾಲು ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶೇಕಡಾವಾರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 3.2, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 3.1, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 7.6 ಆಯಾ ದೇಶಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-2

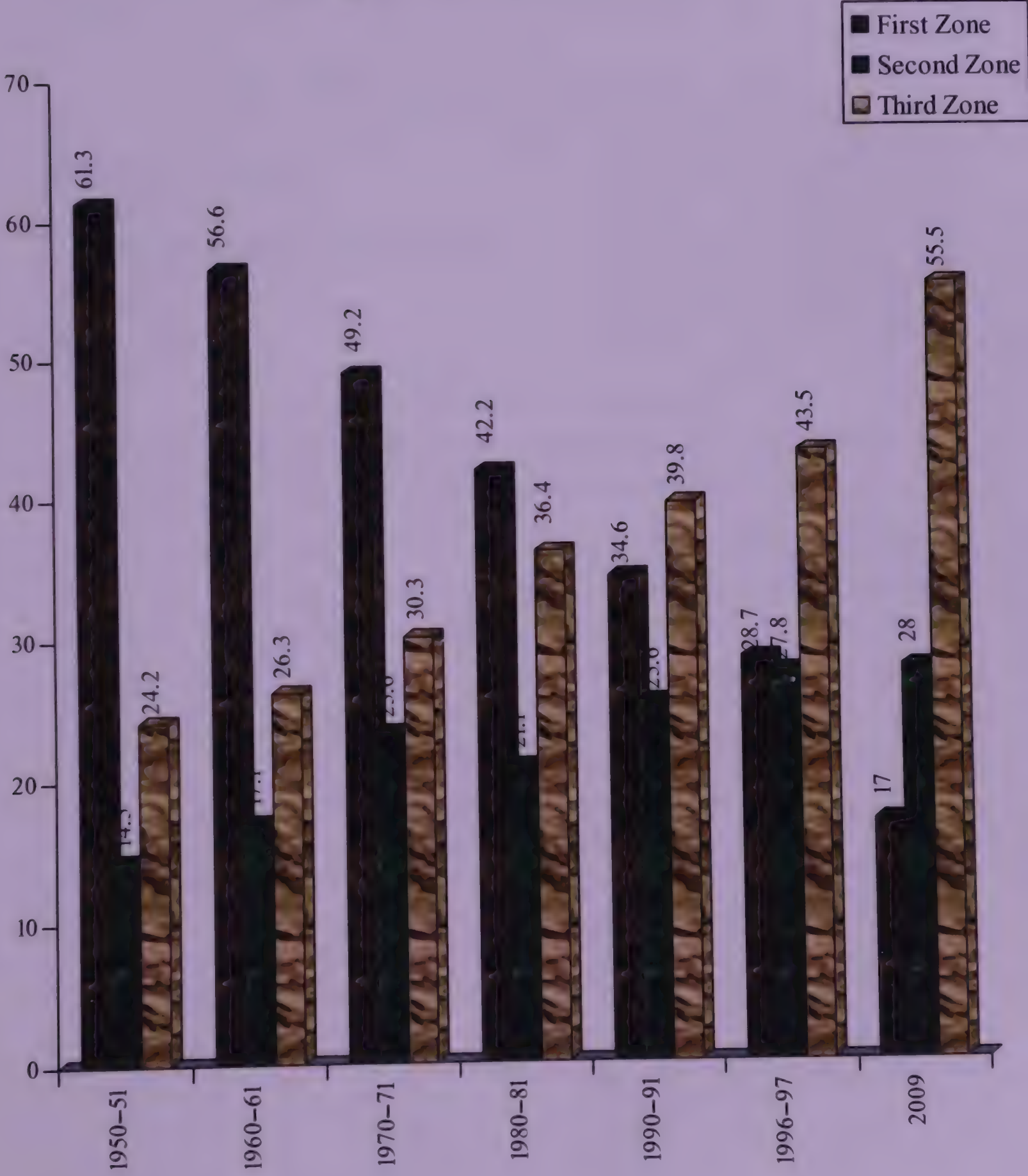
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ವಲಯವಾರು ರಚನೆ

ವಲಯ	1950-51	1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1996-97	2009
ಪ್ರಾಥಮಿಕ	61.3	56.6	49.2	42.2	34.6	28.7	17
ದ್ವಿತೀಯ	14.5	17.1	23.6	21.1	25.6	27.8	28
ತೃತೀಯ	24.2	26.3	30.3	36.4	39.8	43.5	55.5

ಮೂಲ:- ಸಿ.ಎಸ್.ಓ. ನ್ಯಾಶನಲ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್, ವಿಶ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿ-2011.

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆ 1950-51ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 61.3 ರಿಂದ 1996-97ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 28.7 ಕ್ಕೆ ತಗ್ಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಲಯವಾರು ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯ ಏರುಪೇರಾಗಿ ಇಂದು ತೃತೀಯ ವಲಯ ರಾಷ್ಟ್ರಾದಾಯದ ರಚನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿ, ವಲಯವಾರು ಪಲ್ಲಟದಲ್ಲಿ ಅದು ತೃತೀಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ವಲಯವಾರು ರಚನೆ

• ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ :

ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 58 ರಷ್ಟು ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ

	1951	2001
ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ	361	1029
ಒಟ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರು	140(100)	401(100)
ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ	98 (70%)	235(59%)
A ಕೃಷಿಕರು	70 (50%)	128 (32%)
B ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು	28 (20%)	107 (27%)

ಮೂಲ:- Agricultural statistics at a Glance: 2007

10ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಈಗಲೂ 57 ಶೇಕಡಾಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

• ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಲಯ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತುಗಳ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಚಹ, ಕಾಫಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಎಣ್ಣೆಬೀಜಗಳು, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಸಾಂಬಾರು ಜಿನಸುಗಳು ಭಾರತದ ರಫ್ತಿನ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು, ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭಾರತದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ -4

ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ರಫ್ತು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಶೇಕಡಾವಾರು ಕೊಡುಗೆ
(ರೂಪಾಯಿ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಕೃಷಿ ರಫ್ತು	ಒಟ್ಟು ರಫ್ತು ವ್ಯವಹಾರ	(1) as % of (2)
1990-91	6,013	32,527	18.5%
1996-97	24,161	1,18,817	20.3%
2000-01	28,657	2,01,356	14.2%
2005-06	61,194	4,56,418	10.8%
2006-07	62,411	5,71,779	10.92%
2007-08	79,040	6,55,864	12.05%
2008-09	85,952	8,40,755	10.22%
2009-10	87,523	8,45,125	10.59%

ಮೂಲ: Agricultural Statistics at a Glance (2010) Economics Survey 2009-10

ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ರಫ್ತು 1950-51 ರಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ 70 ಶೇಕಡಾದಷ್ಟು ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು. ದೇಶದ ರಫ್ತಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯಗೊಂಡಂತೆ 1990-91 ರಲ್ಲಿ 18.5% ಶೇಕಡಾ ಕೃಷಿ ರಫ್ತು ದಾಖಲಾದರೆ, ಅದು 1996-97 ರಲ್ಲಿ 20.3 ಶೇಕಡಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖವಾದದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

- **ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ :**

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಹಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ಪೂರೈಕೆಯ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯಮಗಳಾದ ಜವಳಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸೆಣಬು, ಸಕ್ಕರೆ ಖಾದ್ಯತೈಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಗಳು, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹೂಡುವಳಿಗಳಿಗಾಗಿ (ಏಟರಿಣಾಣ) ನೇರವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾದರೆ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಕೈಗಾರಿಕೋತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ :**

ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಹತ್ವ ಅವರ್ಣನೀಯ. ಈ ರೀತಿಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಫಲಿಸಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕ. ಯಂತ್ರಗಳು, ಹಲವಾರು ಬಗೆಯ ಉಪಕರಣಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕೀಟನಾಶಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೋತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅವಲಂಬನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ನೇರ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ.

- **ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ :**

ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ರಸ್ತೆಗಳು, ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಣಾಲಯಗಳು, ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಪ್ರಗತಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

• ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆ :

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಕೃಷಿಯೇತರ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನರು ಉದ್ಯೋಗ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆ, ಮೊದಲು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಜನರು ಅದರಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸುವರು. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೃಷಿಯೇತರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರತರಾಗುವರು. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಕೃಷಿಯಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಆಧುನೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಈ ಶ್ರಮ ಬಲವು ಕೃಷಿಯೇತರ ವಲಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ, ಬೆಲೆಯ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೊಡುಗೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕೊಡುಗೆ, ಉತ್ಪಾದನಾಂಗ ಕೊಡುಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ ಕೊಡುಗೆಯ ನೆರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

2.2 ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಇಂದೂ ಅದರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಯಾಗಬಲ್ಲದು.

❖ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ :

ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಭಾಗ ಮಳೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಹಾಗೂ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದ್ದು “ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಳೆಯೊಂದಿಗಿನ ಜೂಜಾಟ” ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ ನೆರೆ, ಪ್ರವಾಹ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಖಚಿತತೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

❖ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ :

ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಒಂದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳ ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರಮದ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಶೇಕಡಾ 1ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಅನಕ್ಷರತೆ, ಅಜ್ಞಾನ, ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು, ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆ, ನಿಸರ್ಗದ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೆಳೆ ರೋಗಗಳು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೋಪ ಮುಂತಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಂಶಗಳು, ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಾವ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಕೊರತೆ, ಉತ್ತಮ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಅಲಭ್ಯ ಮುಂತಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳು, ಭೂ ಒಡೆತನ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಋಣಭಾರ ಮುಂತಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಕಾರಣಗಳು.

❖ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :

ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪಿತ್ತಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಡುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಛಿದ್ರ ವಿಚ್ಛಿದ್ರಗೊಂಡು ಅದೆಷ್ಟೋ ಭೂ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

❖ ಗ್ರಾಮೀಣ ಋಣಭಾರ :

ಭಾರತದ ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಏಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನುತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಮದುವೆ ಮಂಜಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಅವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಋಣಭಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರ ಆದಾಯವೂ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆತ್ಮ ಹತ್ಯೆಯಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ.

❖ ಪುರಾತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ :

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಇಂದಿಗೂ ತೀರಾ ಹಳೆಯದಾದ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಸ್ತುತ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮುಖೇನ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಅನೇಕ ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಇಂದು ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಲುಪಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ರೈತರು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಆಧುನೀಕರಣದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶವು ಒದಗಿಸುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಲಾಭ ನಿಜವಾದ ರೈತನಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದ ತನಕ ಕಾದು ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗೆ ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ತಾವು ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಿಜ ಬೆಲೆಯ ಳ ಅಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸೋಲುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕ ಇಂದು ಕೃಷಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪರ್ಯಾಯ ಆದಾಯ ಗಳಿಕೆಯತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

❖ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :

ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ರಂಗ ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಕೊರತೆ ಉತ್ತಮ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಅಭಾವ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಹಿಂದುಳಿಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗಿದೆ.

❖ ಉತ್ತೇಜಕಗಳ ಅಭಾವ :

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮ ಉತ್ಪಾದಕ ಉತ್ತೇಜಕಗಳ

ಅಭಾವವಿದೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯಧನ, ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಘೋಷಣೆ, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಉತ್ತೇಜಕಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

❖ **ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :**

ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ರಂಗ ಅನೇಕ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಅಸಮರ್ಪಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಹಿಂದುಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ.

❖ **ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವುದು :**

ಸರಕಾರವು ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಏರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-5

ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಒಟ್ಟು ಹೂಡಿಕೆ (1980-81 ಶೇಕಡಾವಾರು)

ವರ್ಷ	ಸಾರ್ವಜನಿಕ	ಖಾಸಗಿ	ಒಟ್ಟು	% ಶೇಕಡಾವಾರು	
Year	Public	Private	Total	Public	Private
1960-61	590	1080	1670	35	65
1970-71	790	1970	2760	29	71
1980-81	1800	2480	4640	39	61
1990-91	4400	10440	14840	30	70
2000-01	6670	44480	50150	17	83
2004-05	23090	86967	110006	20	80
2008-09	24452	114145	138597	18	82

ಮೂಲ:- ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ 2004-05 ಕೃಷಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ನೋಟ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಂಸ್ಥೆ.

ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಖಾಸಗೀ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಉತ್ತರ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಪಂಜಾಬ್, ಹರ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ದೇಶದ ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಏರಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಹಲವಾರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಂಶಗಳು ಕೃಷಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ತಮ್ಮ

ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಕೃಷಿ ಕಸುಬಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರವು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ.

2.3 ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು :

ಕೃಷಿಯು ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನಲುಬು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳಿದ್ದವು. ದೇಶದ 75 ಶೇಕಡಾ ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೃಷಿಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅರ್ಥ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ವೃತ್ತಿ ಕೃಷಿ ಆದರೂ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ದೇಶವು ನೂತನ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಖಾಸಗೀಕರಣ ಉದಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದವು. 1995 ರಲ್ಲಿ ದೇಶವು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿತ ಹಾಕಿದಾಗ ಈ ಒಪ್ಪಂದಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯವು ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ತೀರಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಯಿತು. ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಲ್ಲಿ ಸೋತ ಕಾರಣ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಯಿತು.

ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ವರೂಪ ಹಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ದೇಶ ಇಂದು ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಬೆಳೆಗಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ 1980 ರ ದಶಕದ ನಂತರ ರೈತರು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳತ್ತ ವಾಲತೊಡಗಿದ್ದು. 1990 ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಬೆಲೆ ಏರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಜಾಗತೀಕ ಮಟ್ಟದ ಪೈಪೋಟಿಯಿಂದಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಹಲವಾರು ಭಾರಿ ರೈತರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ಎಸೆದರೂ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಉಂಟಾಗುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉದಾರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ದೇಶದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದಾಗಿ ಬೆಲೆ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ, ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಕೊಡುವಳಿಗಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ. ಬೀಜ ಮಸೂದೆ ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿವೆ.

2.4 ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ :

ಅನವಶ್ಯಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಂದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉದಾರೀಕರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳು, ನಿಯಮಗಳು, ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು, ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಹೌದು. ಈ ರೀತಿಯ ಹತೋಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ತಾವು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ತಮಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವೆನಿಸುವಂತಹ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಈ ನೀತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ.

1991ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯು ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಅಂಶಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಭಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಉದಾರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಕೃಷಿ ವಲಯವು ಅನೇಕ ಕೋನಗಳಿಂದ ಉದಾರೀಕರಣಗೊಂಡಿದೆ. ಜಮೀನಿನ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಕರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದೊಳಗಡೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿದ್ದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಮೇಲಿನ ನೇರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳ ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವಿದೆ.

ಆದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದಾರೀಕರಣದಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳು ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರತರಹದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬೀರುತ್ತಿರುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಅವಗಣನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಉದಾರೀಕರಣದ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಲಾಭಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ, ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವಿಕೆ ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರ, ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಯಶೋಗಾಥೆಯೇ ಹೊರತು ಅದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಪರ್ಯಾಯ ದಾರಿ

ತುಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಒಲವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದ ಕಾರಣ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುಂಠಿತ ಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದಂತೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಮುಂದೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗದ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ.

- ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಗಮಗಳು ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ವಿದೇಶೀಯರು ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ರಚನೆಯು ಬುಡಮೇಲಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಗಮಗಳು ತಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.
- ಉದಾರೀಕರಣದ ನೀತಿಯಂತೆ ಅಗತ್ಯವಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ದೇಶವು ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇಕಡಾ 3 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಇತರ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಅನುಕೂಲಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಅಕ್ಕಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯ ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತು ಭಾರತದ ಅಮೂಲ್ಯ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡುವ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ.
- ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೇತರ ಸಹಾಯಧನಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು ಕುಸಿದಾಗ ಉತ್ಪಾದಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಡೀ ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯ ಇಳಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

- ಜಾಗತೀಕರಣದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ 2004ರಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಮಸೂದೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಬೀಜ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ಪೇಟೆಂಟು ಆದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರಂಪರಾಗತ ಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಪುನರೂಪಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಹಕ್ಕು ರೈತರಿಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪೆನಿ ನೀಡಿದ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಪ್ರತಿಬಾರಿಯೂ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಬೀಜ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾರಬೇಕು. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಈ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸಿದ ಬೀಜ ಭಾರತದ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ರೈತರು ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಯಾವುದೋ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಬೀಜವನ್ನಲ್ಲ. ಈ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಭಾರತದ ರೈತರ ಪರಂಪರಾಗತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲವನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸುವುದಬರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತವು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸ ಬೇಕಾದ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯು ನಾಶವಾಗುವ ಭೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ.
- ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲೆಂದೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯ ಪೇಟೆಂಟು ಹಕ್ಕುಗಳು ಭಾರತದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡು ಮಾಡಿವೆ. ಪೇಟೆಂಟು ಹಕ್ಕುಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರೈತರು ಪೇಟೆಂಟು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಸೊತ್ತಾಗಿ ಬಿಡುವ ಅಪಾಯದೊಂದಿಗೆ 'ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೇಟೆಂಟು' ಎಂಬ ಮಾನವತಾವಾದದಿಂದ 'ಉತ್ಪನ್ನ ಪೇಟೆಂಟು' ಎಂಬ ಅಮಾನವೀಯತೆಯೆಡೆಗೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೃಷಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯಿಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ.
- 1991ರ ನಂತರ ಬಂದ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಪರಿಹಾರಧನ ಸಿಗುತ್ತದೆ ವಿನಹ ಅವರು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಭೂರಹಿತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯ ಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಿದ್ದೂ ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯ ಒಪ್ಪಂದವು ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅತ್ತುತ್ತಮ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ

ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಎಂಬ ವಾದಗಳಿಗೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಾನ ವ್ಯವಹಾರದ ರಂಗವು ಏರ್ಪಡುವವರೆಗೆ ಇದು ಅಸಮಾನರ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಬರಬಹುದೇ ಹೊರತು ಭಾರತದ ಸರಕುಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಾರವು. ಸುಂಕೇತರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಮದು ಸರಕುಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಮದುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶಿ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಾಗುವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸುಂಕಗಳ ಮೂಲಕದ ನಿರ್ಬಂಧವು ಆಮದುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸುಂಕೇತರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯಾಗಲಾರವು. ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮಾರಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

[illegible]

ಮೂರನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರದೇಶ - ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ :

ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಚಯ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರದೇಶ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು.

ಕರ್ನಾಟಕವು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಎಂಟನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಶೇ.7.75 ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 191976 ಚ.ಕಿ.ಮಿ. ಆಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

2001ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು 5.27 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಇದು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ. 5.34 ರಷ್ಟಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ 29404 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಬಹುತೇಕ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಹವಾಮಾನದೊಂದಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ 1189 ಮಿಲಿ ಮೀಟರ್ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾದರೆ, ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು 190.5 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, 129.82 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. 2001 ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇ. 56 ರಷ್ಟು ಜನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೈಋತ್ಯ ಮಾರುತ ಮಳೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. 3 ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಭತ್ತದೊಂದಿಗೆ, 14.16 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಉಳಿದ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ಸಜ್ಜೆ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಕಡಲೆ, ತೊಗರಿ ಮುಂತಾದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹತ್ತು ವಲಯಗಳಾಗಿ ಹವಮಾನ, ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಬೆಳೆಗಳ ಮಾದರಿ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಶಾನ್ಯ ಮಧ್ಯಂತರ ವಲಯ, ಈಶಾನ್ಯ ವಲಯ, ಉತ್ತರದ ಒಣ ವಲಯ, ಮಧ್ಯ ಒಣ ವಲಯ, ಪೂರ್ವದ ಒಣ ವಲಯ, ದಕ್ಷಿಣದ ಒಣ ವಲಯ, ದಕ್ಷಿಣ ಮಧ್ಯಂತರ ವಲಯ, ಉತ್ತರದ ಮಧ್ಯಂತರ ವಲಯ, ಮಲೆನಾಡು ವಲಯ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ವಲಯ

ಎನ್ನುವ ಈ ಹತ್ತು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕರಾವಳಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ವಲಯವು ಕೆಂಪು ಮುರಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು, ನೆಲಗಡಲೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕರಾವಳಿ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು ಇಂದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಹೋಬಳಿಗಳು ಇವೆ. 146 ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜನವಸತಿ ಇರುವ 248 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ.

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 3880 ಚ.ಕಿ.ಮಿ. ಮತ್ತು ಇದು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಿಂತ 880 ಚ.ಕಿ.ಮಿ. ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಮೂರು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರದ ಗಡಿ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಇದ್ದರೆ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಅರಬ್ಬೀಸಮುದ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಚಾಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸೀತಾ, ಸ್ವರ್ಣ, ವಾರಾಹಿ ಮತ್ತು ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಗಳು. ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ, ಒಳನಾಡು ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉಡುಪಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮಳೆಯ ನೀರಿನ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ರೈತರು ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರೇತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಳೆಗಳ ರಚನೆ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.1

ಬೆಳೆಗಳು	ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶ (ಹೆಕ್ಟೇರು)	ನಿವ್ವಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಪಾಲು (ಶೇಕಡವಾರು)
ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು	69961	56.90%
ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳು	24108	19.62%
ಆಹಾರೇತರ ಬೆಳೆಗಳು	26929	21.90%
ತರಕಾರಿಗಳು	1945	1.58%
ಒಟ್ಟು ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶ	122943	100%

ಆಧಾರ: ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ನೋಟ 2008-09

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಪಾಲು ಸುಮಾರು ಶೇ.57 ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಭತ್ತವು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು 62,000 ಹೆಕ್ಟೇರು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. (ಶೇ. 50.4) ಒಟ್ಟು ಬೆಳೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 19687 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳು ಗೇರು ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 15009 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಸುವ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಕೃಷಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಕಡಿಮೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ರಬ್ಬರ್ ಬೆಳೆ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತದೆ.

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ-3.2

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ

ಪ್ರಕಾರ	ಮಾನದಂಡ	ಹಿಡುವಳಿದಾರರು	ವಿಸ್ತೀರ್ಣ (ಹೆಕ್ಟೇರು)
ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿ	1 ಹೆಕ್ಟೇರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ	1,53,980 (78%)	49477 (31.98%)
ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿ	1 ರಿಂದ 2 ಹೆಕ್ಟೇರು	25761 (13.05%)	35981 (23.25%)
ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಹಿಡುವಳಿ	2 ರಿಂದ 4 ಹೆಕ್ಟೇರು	12619 (6.39%)	34196 (22.10%)
ಮಧ್ಯಮ ಹಿಡುವಳಿ	4 ರಿಂದ 10 ಹೆಕ್ಟೇರು	4544 (2.03%)	25767 (16.64%)
ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿ	10ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಕ್ಟೇರು	497 (.25%)	9293 (8.00%)

ಮೂಲ:- ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ನೋಟ 2008-09

ಈ ಕೋಷ್ಟಕದ ಪ್ರಕಾರ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.78, ಆದರೂ ಅವರು ಹೊಂದಿದ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇವಲ 31 ಶೇ. ಮಾತ್ರ. ಶೇ. 13.05 ರಷ್ಟಿರುವ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. 23.25ರಷ್ಟು ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. 2.28 ರಷ್ಟಿರುವ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. 24.64 ರಷ್ಟು ಹಿಡುವಳಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಕೋಟ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ಕಾಪು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ 29 ಗ್ರಾಮಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇಡೀ ಹೋಬಳಿಯ ಆಗು ಹೋಗುಗಳು ಈ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು 1983 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ನೇತೃತ್ವದ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮಸೂದೆಯಂತೆ ವಾರಂಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹಂದಾಡಿ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮುಂದೆ 1993 ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಅನ್ವಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಏಕರೂಪದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ನಂತರ ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡವು.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.3

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪಂಚಾಯತ್	ಗ್ರಾಮಗಳು
01.	ಹಂದಾಡಿ ಪಂಚಾಯತ್	ಹಂದಾಡಿ, ಕುಮ್ರಗೋಡು, ಮಟಪಾಡಿ
02.	ವಾರಂಬಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಯತ್	ವಾರಂಬಳ್ಳಿ
03.	ಹಾರಾಡಿ ಪಂಚಾಯತ್	ಹಾರಾಡಿ, ಬೈಕಾಡಿ
04.	ಚಾಂತಾರು ಪಂಚಾಯತ್	ಚಾಂತಾರು, ಹೇರೂರು

ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅಂದರೆ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಹವಾಮಾನ, ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ, ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಸಂಶೋಧನಾ ಬಾಷೆಯಂತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದು “ವಿಶ್ವವಾಗಿ” ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಉಡುಪಿ ನಗರದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 13 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರವೂ ಹೌದು. ನಾಲ್ಕು ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 8858.57 ಎಕ್ರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿ 4923.94 ಎಕ್ರೆ. 2001ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶದಂತೆ ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 29433. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಸುಮಾರು 1618. ವಾರಂಬಳ್ಳಿ, ಹಾರಾಡಿ ಮತ್ತು ಬೈಕಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಿಂತ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3165 ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಗರದತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.4

ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಕೃಷಿಭೂಮಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು

ಗ್ರಾಮಗಳು	ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ	ಕೃಷಿಕರು	ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು
ಕುಮ್ರಗೋಡು	563.10 ಎಕ್ರೆ	1651	349.65 ಎಕ್ರೆ	78	190
ಹಂದಾಡಿ	804.91 ಎಕ್ರೆ	3023	467.80 ಎಕ್ರೆ	265	291
ಮಟಪಾಡಿ	807.60 ಎಕ್ರೆ	1917	413.80 ಎಕ್ರೆ	150	130
ವಾರಂಬಳ್ಳಿ	1252.45 ಎಕ್ರೆ	6178	698.32 ಎಕ್ರೆ	965	180
ಹೇರೂರು	1685.91 ಎಕ್ರೆ	4869	959.44 ಎಕ್ರೆ	380	264
ಚಾಂತಾರು	1394.07 ಎಕ್ರೆ	4706	533.35 ಎಕ್ರೆ	290	165
ಬೈಕಾಡಿ	885.53 ಎಕ್ರೆ	3147	608.95 ಎಕ್ರೆ	441	170
ಹಾರಾಡಿ	1465 ಎಕ್ರೆ	3942	892.57 ಎಕ್ರೆ	596	228
ಒಟ್ಟು	8858.57	29433	4923.94	3165	1618

ನದಿಗಳು, ಬೆಳೆಗಳು, ಜನಜೀವನ :

ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸೀತಾ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ವರ್ಷದ ಬಹುಭಾಗ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ನದಿಯಾದ ಕಾರಣ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಹಾಗೂ ಬಾವಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ವಿದ್ಯುತ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರಕಾರ ನೀಡುವ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸೀತಾನದಿಗಳಿಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಯಿದ್ದು ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಿಂದ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೂ, ಈಚೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾವರಕ್ಕೂ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬಾರಕೂರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ.

ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿಕರು ಒಂದೇ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಉಪಬೆಳೆಗಳಾದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ, ತರಕಾರಿ, ಕಬ್ಬು, ಮೆಣಸು, ತೆಂಗು, ಗೇರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು

ಬೆಳೆಸಿ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸಮದೂಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಭಾಗಶಃ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡರೂ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿಕರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಹೊಸ ಪಂಚಾಯತ್ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆದು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಮೃದ್ಧ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿಕರು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗೆ ವಾಲಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದಾರೀಕರಣ ನೀತಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇರೂರು, ಚಾಂತಾರು ಮತ್ತು ಹಾರಾಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 150 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗೇರು ಕೃಷಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 50 ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಕೃಷಿ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿಸಾಕಣೆ, ಬೀಡಿ ಉದ್ಯಮ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಖಾದ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಘಟಕ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಜೀವನ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಕೆಲವೆಡೆ ಕೃತಕ ನೀರಾವರಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಬೆಲ್ಲ ತಯಾರಿಸುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಮಾರಿ ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅದು ರೈತರ ಪಾಲಿಗೆ ಆಶಾದೀಪವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ನಂದಿಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯನ್ನು ರೈತರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬೆಲ್ಲ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಮುಚ್ಚಿಹೋದವು. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆರಂಭಕ್ಕಿಂತ ಮುನ್ನ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಆದಾಯದ ಸಹಾಯದಿಂದ “ಸಂಕಷ್ಟ ಮಾರಾಟದ” ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ :

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ. ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸದಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು

ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾದರೆ, ಆ ಫಲಿತಾಂಶಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಿಂದ ಸಂದಾಯವಾಗುವ ಕೊಡುಗೆಯೂ ದೊಡ್ಡಮಟ್ಟದ್ದು.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರವೂ ಒಂದು ಸಶಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಯ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ/ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ, ಸರಕಾರಿ/ಖಾಸಗಿ, ಅನುದಾನ ರಹಿತ/ಅನುದಾನ ಸಹಿತ ಹೀಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಇಂದು ಬಹು ಬೇಡಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ತಾಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಈ ಭಾಗದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಬೀಜೋತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.5

ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಅಂಗನವಾಡಿ	24
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು	18
ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳು	8
ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳು	3
ಪದವಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು	3
ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ	1

ಮೂಲ:- ಪಂಚಾಯತ್ ದಾಖಲೆಗಳು-2008-09

ಸುಮಾರು 29500 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯುವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ತರವಾದುದು. ಅಂತೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದೆ. ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆರಂಭವಾದ ಸಂತ ಮೇರಿಸ್ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಲವತ್ತನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಅದು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಆಗಿ ಮತ್ತೆ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ಆಗಿ ಬೆಳೆದು ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಜನರಿಗೆ ಕೈಗೆಟಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅನುದಾನ ರಹಿತ/ಸಹಿತ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ

ಆರಂಭಿಸಿದ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಪಡಿತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಸಬ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗಳು, ದೂರವಾಣಿ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ, ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳು, ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ದಿನಬಳಕೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಳಿಗೆಗಳು ಇವೆ. ಸೋಮವಾರದ ಸಂತೆಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರಿಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ನವರು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೀಗ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ, ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ, ದಸ್ತಾವೇಜು, ನೋಂದಣಿ, ಆರಕ್ಷಕ ಸೇವೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಗ್ಯಾರೇಜ್, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮುಂತಾದ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ನೌಕರಿ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸುಲಭಗ್ರಾಹ್ಯವಾದವು. ಪ್ರಗತಿ ದಾಪುಗಾಲಿಕ್ಕಿ ಗ್ರಾಮಗಳು ಈಗ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿವೆ. ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳು, ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು, ಕೇಟರಿಂಗ್, ಹತ್ತಾರು ಬಸ್ಸುಗಳು, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ, ಆಟೋರಿಕ್ಷಾಗಳು, ಮಲ್ಟಿ ಚಾನೆಲ್ ಟಿ.ವಿ.ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಸುಖೀ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು- ಪೇಟೆ, ಊರು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಧುನೀಕರಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿ ಸಮೂಹದ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಿಲ್ಲವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಉಳಿದಂತೆ ಬಂಟ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ, ಮರಾಠಿ, ಮೊಗವೀರ, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಉಪಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳ ಜನರು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂದ್ರವಾಗಿ ಚದುರಿದ್ದಾರೆ. ಕೊರಗರ ಕಾಲನಿಗಳೂ ಇವೆ. ವಿವಿಧ ಉದ್ಯೋಗ, ಕೂಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ವಿವಿಧ ಬಾಷೆಗಳ ಜನತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಾಗ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿಯೂ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಮೂಲತಃ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಗ್ರಾಮಗಳಾದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಚರಣೆಗಳು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದವು. ಕರಾವಳಿಯ ಗಂಡುಕಲೆಯಾದ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಪೋಷಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮದ ಜನರು ವಾಸಿಸುವ ಈ ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾ

ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು, ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆ, ಕ್ರೀಡೆ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತಾಣವಾಗಿದೆ.

ಅಮರ್ತ್ಯಸೇನ್ ಹೇಳುವ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ರಚನೆಯನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ತಗ್ಗಿದರೂ, ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಯುವಕರು ಉದ್ಯೋಗ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ದೂರದ ನಗರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ದುಡಿದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ಸರಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ಜಾಗೃತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಎರಡನೇಯ ಮಾಪನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅದು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಮೂರನೇಯದು ಶಿಕ್ಷಣ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಆದರೆ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾಯಿದ್ದು ಕೃಷಿಯಿಂದಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 1995 ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಅಪಾಯದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವುದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಚಿತ್ರಣ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಸಬಲತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಆಧುನೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಉದಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವತ್ತ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತಿವೆ.

ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 80 ಶೇ. ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹೇರೂರು, ಚಾಂತಾರು, ಹಾರಾಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೇರು, ತೆಂಗು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟರೆ ವಾರಂಬಳ್ಳಿ ಹಂದಾಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಹುಭಾಗ ನಗರೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ

ಪದ್ಧತಿಗೆ ತೆರದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೈತ ಸಮುದಾಯ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಗಳಿಸುವ ಪರ್ಯಾಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಹಂದಾಡಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕುಮ್ರಗೋಡು ಗ್ರಾಮ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 2001ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ 349.65 ಎಕ್ರೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಅಂಶ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬೀಳು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ರೈತರಲ್ಲಿ ಶೇ. 98 ಜನರು 45 ರಿಂದ 55 ರ ಪ್ರಾಯದವರು. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. 5 ರಿಂದ 10 ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಹಿಳೆಯರು 45 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರು. ಅಧ್ಯಯನದ ಇಡೀ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಿದ್ಯಮಾನದಿಂದ ಯುವ ಜನಾಂಗ ಕೃಷಿಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಬದಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳಿಗಾಗಿ ದೂರದ ನಗರಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಯುವಕರು ವಲಸೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದಿನವೂ ಮನೆಯಿಂದ ಪೇಟೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸುಗಳು ಜನ ಜಂಗುಳಿಯಿಂದ ಗಿಜಿಗುಡುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರರು ಕೂಡ ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ದುಡಿದು ತಂದ ಹಣದಿಂದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿಗೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವ ಜನಾಂಗ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಊರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಇರುವವರು ಪಟ್ಟಣ ಸೇರುವುದು, ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಶೋಕಿ ಜೀವನದ ಕನಸು ಕಾಣುವುದು ಮತ್ತು ಆಧುನೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ದೃಶ್ಯ ಇದು ಆತಂಕಕಾರಿ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಡುವೆಯೂ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದ ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರದೊಳಗೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಇಂದೂ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಂಧವ್ಯವೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಧವ್ಯ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನಗರೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ

ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೆ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಕೊರತೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರ ಮುನ್ನೂಚನೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಯನದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಭಾಗಶಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 66 ರ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಗ ಸರಕಾರದ ಹೊಸನೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಇವುಗಳ ಮೇಲಾದದ್ದು ಎನ್ನಬಹುದು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 66 ರ ಅಗಲಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭೂವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಭಾಗಶಃ ನಗರೀಕರಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 66 (ಆಗ ಓ.ಉ 17) ರ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಸಿರಿಯಿದ್ದರೆ, ಇಂದು ಅದೇ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೂಡು ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಣ್ಮರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನವನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಗಳಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಶೋಕೀ ಜೀವನದ ಬಯಕೆ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರ ಅಂದಾನುಕರಣೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಇಂದು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಕಾರಣ.

ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯೊಂದಿಗಿನ ಮೂಲಮಂತ್ರ ಗ್ರಾಮ ಜಗತ್ತು, ಜಗತ್ತೇ ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಬದಲಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಹೊಸ ಪೋಷಾಕನ್ನು ಧರಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಎದುರಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಸಮಂಜಸ? ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನಿಂದ ಜನರು ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಇಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಹಜ.

ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎನ್ನುವುದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಅಭಿಮತವಾದರೂ, ಬದಲಾವಣೆಯ ಫಲದ ಕುರಿತು ನಾವು ಯೋಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಫಲಿತಾಂಶದ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡ ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ 300 ಶೇಕಡಾಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಏರಿಕೆ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ವಿಸ್ತರಣೆ-ಹೀಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂದು ಏಕಾಏಕಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಲ್ಲಟಗಳು.

ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಂತ್ರ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುವುದು ಪರಿಸರ ಸಹ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಥವಾ ಬದಲಾವಣೆ ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಗತ್ಯಗನುಗುಣವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲ.

ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಜನರ ಬದುಕು, ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಡದ ಹಾಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳು ಕೃಷಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಹುರುಪು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಚರಣೆಗಳು, ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾವುದೂ ಇಂದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಉಪಕರಣಗಳ, ಸಲಕರಣೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರು ತಾವು ಕಲಿತು ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಗತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆಗಳು ನಾಶದಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಜನರು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಈಗ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮದ ಜನರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರವಿರುವುದು ಅವರಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು, ಕೌಶಲಗಳು ಯಾವುದೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲದೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಟಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸದೆ, ಒಣ ಸೆಗಣಿ ಮತ್ತು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗಿಡದ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬಿತ್ತನೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವಾಗ ಒಂದು ಬೀಜವೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳೆದ ಭತ್ತವನ್ನು, ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರಮ ಯಾವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಣಜ ರಚಿಸಿ, ಮುಡಿಕಟ್ಟಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ನಂತರ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗಲೂ ಅವುಗಳು ಕೆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗಿದ್ದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಗದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಕ್ಷಿಯ ಕೂಗಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಿರಿಯರು ಇಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ

ಕಾಣಲು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತ ಕಲೆಗಳು ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ, ಇಂದಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರ ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಚಲನೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಬಳಕೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆಯವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂದಾನುಕರಣೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಡವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಗೆ ಮರು ಜೀವ ತುಂಬುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸಿರಿವಂತ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಕೃಷಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗದು.

ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಾದ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ರಂಗವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೋತದ್ದು ಸತ್ಯ. ಭಾರತ ಹಳ್ಳಿಗಳ ದೇಶ. ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ನಾಶವಾದರೆ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಗರಗಳಾದರೆ ಕೃಷಿ ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಬುನಾದಿಯನ್ನೇ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ಕೃಷಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ತೀವ್ರತರಹದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದ ಸಂಧಿಗ್ಧತೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೂ ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭದ್ರತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಎಲ್ಲಾ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ ಕಾಡುವ ದಿನ ದೂರವಿಲ್ಲ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಳುಮೆ

ಯಾಂತ್ರಿಕತ ಉಳುಮೆ

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಾಟಿ ಪದ್ಧತಿ

ಯಾಂತ್ರಿಕ ನಾಟ

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟಾವು

ಯಂತ್ರದಿಂದ ಕಟಾವು

ಕಟಾವಿನ ಅಂತಿಮ ಹಂತ

ನಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಭತ್ತ, ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಿಧಾನ

048805

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದ/ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ರೈತರುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರ ಕುರಿತಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ, ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಬದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿತ್ರಣದ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರಿಂದ ಕಲೆ ಹಾಕಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

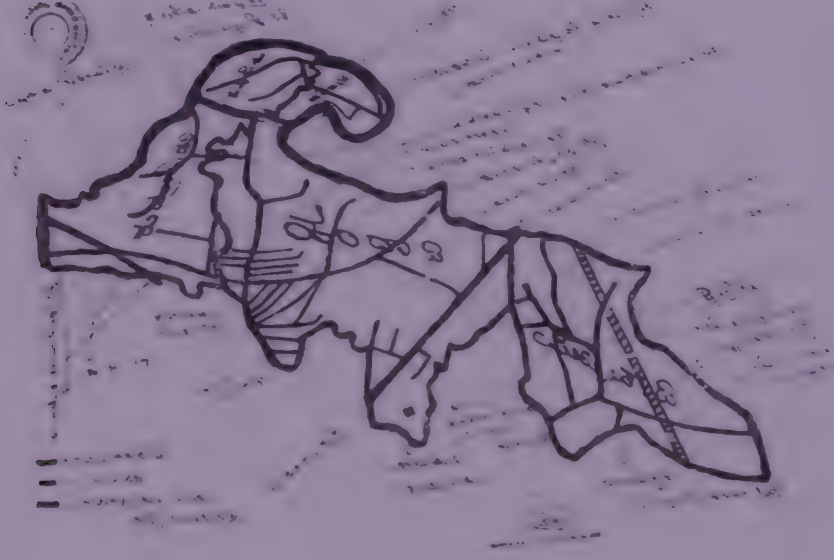
ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿನ ಜನಜೀವನ ಕೃಷಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಹೋಬಳಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನ ಬ್ರಹ್ಮಾವರನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವುಗಳು. ಆದರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೃಷಿಯ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಾರಂಭಿಸಿ, ಮತ್ತಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯುವ ಸಮುದಾಯ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವಂತಾದರೂ, 1990ರ ದಶಕದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೊಡನೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಕೃಷಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಜಾಗತೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣದಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತೀವ್ರ ಪೈಪೋಟಿ, ಗ್ರಾಮ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ. ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಕ ಬಂದುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು 120 ರೈತರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮತ್ತು ಕಲೆ ಹಾಕಿದ ಅನುಷಂಗಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ

ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಪಂಚಾಯತ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪಂಚಾಯತ್ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಂಚಾಯತ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ನವೀಕರಣಗೊಂಡಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು, ಸಹಭಾಗಿ ಅವಲೋಕನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

-: ಗ್ರಾಮಗಳ ನಕಾಶೆ :-

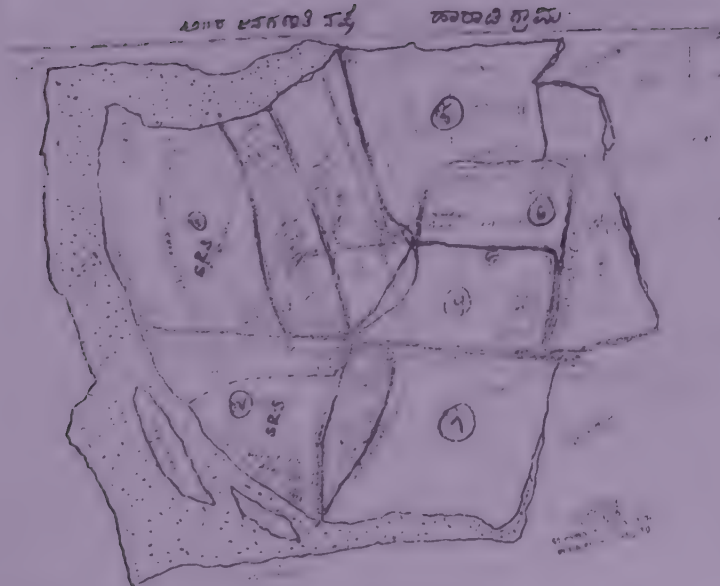
ಹಂದಾಡಿ, ಕುಮಗೋಡು, ಮಟಪಾಡಿ,

ವಾರಂಬಳ್ಳಿ

ಹಾರಾಡಿ

55- ར་འུ་མུ་ཀྱེ

ಚ್ರಿಕಾಡಿ ಗ್ರಂಥ

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

I.

1. ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ:

2. ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು :

3. ಲಿಂಗ: ಗಂಡಸು/ಹೆಂಗಸು :

4. ವಯೋಮಾನ : ☐ 20-35
☐ 36-50
☐ 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

ಎ) 20-35, ಬಿ) 36-50, ಸಿ) 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

	ಸಂ.	ಶೇ.
ಎ	15	25%
ಬಿ	75	58.3%
ಸಿ	30	16.7%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಯುವಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಶೇ. 12.5ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಆಸಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿಕರು 36-50 ರ ಪ್ರಾಯದವರು. ತಾವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅರಿತವರು, ಕೃಷಿಯ ಒಳಹೊರಗನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಈ ವಯೋಮಾನದ ಕೃಷಿಕರು ಜಾಗತೀಕರಣಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ಬದುಕನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಈಗ ಹೊಸ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೂ, ಲಾಭದಾಯಕವಾದರೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಇವರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಷಾಧ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಯದವರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿಗಳ ಬೆಳೆ ಕುಗ್ಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ತರುವುದನ್ನು ಈ ಹಿರಿಯ ಕೃಷಿಕರು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿಕರು ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಕರಾದ ಕಾರಣ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದ ಯುವಕರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಅಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

5. ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ :

- ಎ) ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ, ಬಿ) ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸಿ) ವಿಚ್ಛೇದಿತರು, ಡಿ) ಬೇರೆಯಾದವರು, ಇ) ವಿಧವೆ/ವಿಧುರ ಎಫ್) ಇತರರು

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	70	58.3%
ಬಿ	10	8.3%
ಸಿ	--	
ಡಿ	--	
ಇ.	20	16.7%
ಎಫ್.	20	16.7%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಗ್ರಾಮೀಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಕನಾದವನು ತನ್ನ 20-25 ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವೂ ಇದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತೆ ಸುಮಾರು 60 ಶೇ. ಕೃಷಿಕರು ವಿವಾಹಿತರು. ಮದುವೆಯಾಗದವರು 8 ಶೇ. ಆದರೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ವಿಧವೆಯರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಸೂದೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವೆಯರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಭೂರಹಿತರಾದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದು ಹೋಗಿವೆ.

ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಕೃಷಿಕ ಯಜಮಾನ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಬುದ್ಧರಾಗಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ

ಆರಂಭಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಕೃಷಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ 60 ಶೇ. ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರು ವಿವಾಹಿತರು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.20 ವಿಧವೆಯರು ಕೃಷಿಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೃಷಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ಭೂಮಸೂದೆಯ ಕಾನೂನಿನಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾದ ಕಹಿ ಅನುಭವದಿಂದಾಗಿ, ಅಂದು ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮಾಡಲಾಗದೆ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದ ಭೂ ಮಸೂದೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲಾ ಭೂ ಒಡೆತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಧವೆಯರು ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿ ಒಡೆತನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

6. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ (ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ) :

ಎ) ಅಶಿಕ್ಷಿತರು, ಬಿ) ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಸಿ) ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ
ಡಿ) ಪದವಿ ಇ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಫ್) ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಜಿ) ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ

	ಸಂ	ಶೇ
ಎ	10	8.3
ಬಿ	15	12.5
ಸಿ	35	29.2
ಡಿ	25	20.8
ಇ.	20	16.7
ಎಫ್.	13	10.8
ಜಿ.	02	1.6
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಮರ್ತ್ಯ ಸೇನ್ ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ಅಶಿಕ್ಷಿತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ, ಅಶಿಕ್ಷಿತರಿರುವುದರ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿಕರು 50ರ ವಯೋಮಾನದ ಆಚೆ ಈಚೆ ಇರುವವರಾದ ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಹೀಗಿರಬಹುದು. ಇದೇ ವರ್ಗದ ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣವಿದೆ. 29 ಶೇ.ದಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ರೈತರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದವರ ಪೈಕಿ 16.6 ಶೇ.ದಷ್ಟಾದರೆ, ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ರೈತ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಶೇ. 10 ಮಾತ್ರ.

ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯವರಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ. 1.6 ಪದವಿ, ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಂತರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯುವ ಸಮುದಾಯ ಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಕೂಡಲೇ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಒಲವು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿತ್ತು.

7. ಕುಟುಂಬದ ಸಾಕ್ಷರತೆ :

ಎ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಬಿ) ಪ್ರೌಢ, ಸಿ) ಪದವಿಪೂರ್ವ, ಡಿ) ಪದವಿ, ಇ) ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	10	8.33%
ಬಿ	20	16.67%
ಸಿ	10	8.33%
ಡಿ	45	37.50%
ಇ.	35	29.17%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಕುಟುಂಬದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಿತರು ಇವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಕರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 8.33 ರಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಕ್ಕಳು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ 45 ಶೇ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದವಿ ಪಡೆದವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 29.17 ಶೇ. ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಕೃಷಿಕರ ಅಥವಾ ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾದದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದರೂ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದರೂ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ.

8. ಮತ ಮತ್ತು ಜಾತಿ :

ಮತ :- ಎ) ಹಿಂದೂ, ಬಿ) ಮುಸ್ಲಿಂ, ಸಿ) ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಡಿ) ಇತರ

ಜಾತಿ :- ಎ) ಮೇಲ್ಜಾತಿ ಬಿ) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಸಿ) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಡಿ) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ

		ಸಂ.	ಶೇ			ಸಂ.	ಶೇ
ಮತ:	ಎ	95	79.17%	ಜಾತಿ:	ಎ	05	4.17
	ಬಿ	05	4.17%		ಬಿ	95	79.17
	ಸಿ	08	6.66%		ಸಿ	--	--
	ಡಿ	12	10.0%		ಡಿ	20	16.66
	ಒಟ್ಟು	120	100%		ಒಟ್ಟು	120	100.00

ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಹಿಂದೂಗಳು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಸುಮಾರು 80 ಶೇ. ಹಿಂದೂಗಳು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ, ಮುಸ್ಲಿಂರು ಶೇ. 4.17 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ಶೇ. 7ರಷ್ಟು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತದವರು ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರು ಭೂ ಮಸೂದೆಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾಗಿ ಪಡೆದದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಾರೀಸುಹಕ್ಕಿನಂತೆ ಹಿಂದೂಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಪಡೆದು ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ಅದು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಎನ್ನುವುದು ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಅಭಿಮತ.

9. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ :

ಎ) ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಬಿ) ಅಣುಕುಟುಂಬ ಸಿ) ವಿಸ್ತೃತ ಕುಟುಂಬ

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	10	8.33%
ಬಿ	60	50.00%
ಸಿ	50	41.67%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಮೊದಲು ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದಿನಗಳ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವಿಭಕ್ತ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಶೇ.8ರಷ್ಟು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಮೊದಲಿನ ವಾತಾವರಣವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಣುಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಸ್ತೃತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು ಛಿದ್ರ ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ. ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಅಣು

ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಶೇ. 40 ವಿಸ್ತೃತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧ್ಯಯನದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕುಟುಂಬದ ಗಾತ್ರ, ರಚನೆ ಯಾವುದೂ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ.

10. ವಾರ್ಷಿಕ ಅಂದಾಜು ಆದಾಯ :

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 75 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಅಥವಾ ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಏಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಳಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬೆಳೆಗಳಾದ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ, ಕಬ್ಬು, ಮೆಣಸು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಆದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಜು 55 ಶೇ. ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿಕರು, ಒಂದು ಎಕ್ರೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ 10-12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿಯೇತರ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದಂತಹ ಆದಾಯದಿಂದ ಕುಟುಂಬದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಇವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರೂ ಕೃಷಿ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳು ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡು ಅವರ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಗದ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳತ್ತ ವಾಲಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

II. ಭೂಹಿಡುವಳಿ ವಿವರಣೆ :

1. ಮಾಹಿತಿದಾರನ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರ

ಎ) ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರ, ಬಿ) ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರ ಸಿ) ಇತರರು

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	20	16.7%
ಬಿ	40	33.3%
ಸಿ	60	50.0%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠ 2.5 ಎಕ್ರೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು 16 ಶೇ. ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಂತೆ 33 ಶೇ. ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಾದರೆ, 60 ಶೇ. ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು. ವಾರೀಸು ಹಕ್ಕಿನಂತೆ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಪಡೆಯುವುದು, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಣುಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದದ್ದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಇದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

2. ಹಿಡುವಳಿಯ ಮೂಲ :

ಎ) ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ, ಬಿ) ಭೂ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ದೊರೆತದ್ದು ಸಿ) ಕ್ರಯ ಮಾಡಿದ್ದು

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	70	58.3%
ಬಿ	30	25.0%
ಸಿ	20	16.7%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆ ಹಾಕಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಬಹುಪಾಲು ಕೃಷಿಕರು, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು, ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಮೂಲದಿಂದ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 58 ಶೇ. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತು ಮತ್ತೇ ಛಿದ್ರ ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗಾತ್ರ ಕುಸಿದದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 25 ಶೇ. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಭೂ ಮಸೂದೆ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಭೂ ರಹಿತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ ರೈತರಿಂದ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿ. ಶೇ. 16 ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕ್ರಯ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಯ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿನ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಕೊರತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

3. ನೀರಾವರಿಯ ಮೂಲ :

ಎ) ಕಾಲುವೆ ಬಿ) ಬಾವಿ ಸಿ) ನದಿ, ಡಿ) ಶೇಖರಣಾ ತೊಟ್ಟಿ ಇ) ತೊರೆ ಈ) ಸರೋವರ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಕರು ಮಳೆಯ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಕೃತಕ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಕೃಷಿಕರು ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾವಿಯ ನೀರನ್ನೇ ನಂಬಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಕ್ತಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರುಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರ ನೀಡುವ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಇಂತಹ ಕೃಷಿಕರ ಪಾಲಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

4. ನೀರಾವರಿಯ ಸ್ವರೂಪ :

ಎ. ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ : ಇಲ್ಲ

ಬಿ. ವಿದ್ಯುತ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ : 80%

ಅಧ್ಯಯನದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುವ ಕಾರಣ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ನೀರಾವರಿಯ ಸ್ವರೂಪಗಳು ಕಾಣಲು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿಕರು ವಿದ್ಯುತ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 10 ರಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರು

ಉಪಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ/ಡೀಸಿಲ್ ಚಾಲಿತ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದಂತೆ ಮಳೆಯ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲೇ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

5. ಬೆಳೆಯ ಕ್ರಮ :

ಎ) ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ : ಭತ್ತ

ಕರಾವಳಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭತ್ತವೇ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕೃಷಿಯೆಂದರೆ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿ ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ರೈತರು ಭತ್ತ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆದು ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. 1990ರ ದಶಕದ ನಂತರ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಒಂದಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ವಿಚಾರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

6. ನೀವು ಅನುಸರಿಸುವ ಬೆಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ :

ಎ) ಏಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ ಬಿ) ಬಹುಬೆಳೆ

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	80	66.7%
ಬಿ	40	33.3%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ 67 ಶೇ. ರೈತರು ಏಕ ಬೆಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣ. 1990 ರ ದಶಕದ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಮತ್ತು ಭತ್ತವನ್ನು ಸಹಾ ಮೂರು ಕಾಲಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಒಂದೇ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರು ಏಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

7. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ :

ಎ) ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಬಿ) ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮ ಸಿ) ಇತರ ಕ್ರಮ (ಇದ್ದರೆ)

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	55	45.8%
ಬಿ	65	54.2%
ಸಿ	--	--
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು

ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡಾಗ ರೈತರು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯತ್ತ ವಾಲಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವಾಗಲೀ, ಮಾಹಿತಿಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಶೇ. 45 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿಕರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. 55 ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಿಲ್ಲ.

8. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು :

- ಎ) ಉತ್ತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕ್ರೆಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು- 7,000/-
- ಬಿ) ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ - ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಒಂದು ಎಕ್ರೆಗೆ - 7,000/-
- ಸಿ) ಇತರ ಖರ್ಚು - (ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಲ್ಲಿ) ಒಂದು ಎಕ್ರೆಗೆ - 2,000/-

ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿಕರು ಎಕ್ರೆಗೆ ಸುಮಾರು ರೂ. 7,000/- ದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಉಪಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಎಕ್ರೆ ತಗಲುವ ಅಂದಾಜು ಖರ್ಚು ರೂ. 2,000/-. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಭೂ ಹಿಡಿದವಳಿಯ ಒಡೆತನನ್ನು ಸ್ವತಃ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಶೇ. 30 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

9. ಒಟ್ಟು ಇಳುವರಿ :

ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ರೆಗೆ 20-25 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

10. ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ :

ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ರೈತನೊಬ್ಬ ಎಕ್ರೆಗೆ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ 10-12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಾಭಾಂಶದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡ ರೈತರು ಕೃಷಿಯೇ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

11. ಕಳೆದ 3-5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನು?

ಈ ಭಾಗದ ಕೃಷಿಕರು ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಆರಂಭವಾದ ನಂತರ. ಬಿತ್ತನೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಿರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು 'ಜಾಪೆ ಸಸಿ' ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳ ಬೀಜದ ಬಳಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಮಾಡಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಹೊದೆಯಲು ಉದ್ದ ತಳಿಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಣ ಹುಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳೇ ಕಾಣದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಹಳೆಯ ತಳಿಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಉಳುಮೆ ಕೂಡಾ ಶೇ. 70 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಬದಲಿಗೆ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಉಳುಮೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೂರು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಹದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರಮ ಇದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣಿನ ಹದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಗಳಿಗೆಯತ್ತ ರೈತರು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಹಳೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ರೈತರು ಸಿರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಳೆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕಟಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಶೇ. ಕಟಾವು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತಗೊಂಡಿದೆ. ಉಳಿದ ಕಟಾವು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಕಟಾವಿನತ್ತ ಒಲವು ತೋರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಮೊದಲು ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಭತ್ತವನ್ನು ಅಥವಾ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಹಳೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಮತ್ತೇ 2-3 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಅಕ್ಕಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಗದ್ದೆಯಿಂದಲೇ ಭತ್ತ ಅಕ್ಕಿ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗಾಟವಾಗಿ, ಅದೇ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಶ್ಯ. ಭತ್ತ ಬೀಜಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಿಧಾನಗಳೇ ಮರೆತು ಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಚಿಂತೆ.

12. ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಕುರಿತು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೋ?

ಎ) ಹೌದು

ಬಿ) ಇಲ್ಲ.

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	30	25%
ಬಿ	90	75%
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ವಿಮೆಯ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾನವಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕಾರಣ ವಿಮೆ ಕೃಷಿ ಸಾಲದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡಿಮೆ ಆದ ಕಾರಣ ಅವರು ಬೆಲೆ ವಿಮೆಯ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

13. ಹೌದು ಎಂದಾದರೆ ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಾ.

ಬೆಲೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಕೃಷಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ವಿಮೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ಬೆರಳಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ ಕೃಷಿಕರು ವಿಮೆಯ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲ್ನೋಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

14. ರೈತನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- ಎ) ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಬಿ) ಭೂ ಮಾಲಿಕತ್ವ, ಸಿ) ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಡಿ) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
ಇ) ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಎಫ್) ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಜಿ) ಸಾರಿಗೆ, ಹೆಚ್) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
ಐ) ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ

	ಸಂ.	ಶೇ
ಎ	05	4.2%
ಬಿ	05	4.2%
ಸಿ	05	4.2%
ಡಿ	20	16.6%
ಇ	10	8.3%
ಎಫ್	60	50.0%
ಜಿ	10	8.3%
ಹೆಚ್	05	4.2%
ಐ	--	--
ಒಟ್ಟು	120	100%

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಾಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ ರೈತರುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇಯ ಸಮಸ್ಯೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತಾದದ್ದು. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಲಾಭ ಇನ್ನೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ರೈತರ ಪ್ರಕಾರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಗೇಣಿದಾರರು ಹಿಡುವಳಿಯ ಗಾತ್ರದ ಕುರಿತಾದ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ

ಬಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ವಾದ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಕುರಿತಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ರೈತರು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು/ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ರೈತರಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಘೋಷಿಸುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಲಾಭವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ನಿಜವಾದ ಬೆಲೆಯಾಗಲೀ, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದ ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣ ಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ಕೃಷಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎರಡು- 1. ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು. 2. ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಬೆಂಬಲ. ಭೂ ಮಸೂದೆಯ ನಂತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಕುರಿತಾದ ಸಂಘರ್ಷಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಹಿನ್ನಡೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರದೇ ಇದ್ದದ್ದು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದು ಕೃಷಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

III.

1) ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯಾ?

ಎ) ಹೌದು ಬಿ) ಇಲ್ಲ.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಕರನ್ನು, ಹಿರಿಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದ ರೈತರುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಕುರಿತಾದ ಅರಿವು ಇವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಈ ರೈತರು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ.

2. ಈ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾರಣ ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ರೈತರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೀಡುವ ಕಾರಣಗಳು -

1. ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದು.

2. ಪರ್ಯಾಯ ಕೆಲಸಗಳ ಲಭ್ಯತೆ.

3. ಶಿಕ್ಷಿತ ಯು ಪೀಳಿಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಆಸ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು.
4. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ.
5. ಸರಕಾರಿ ಸುಲಭ ಯೋಜನೆಗಳು.
6. ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
7. ಜನರಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾದದ್ದು.
8. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಜಾಗೃತಿ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ತಲುಪದೇ ಇದ್ದದ್ದು.

3. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯುವಕರು, ಕೃಷಿ ರಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆತಂಕವಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸೂಚಿಸುವ ಪರಿಹಾರಗಳು ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ದೊರೆತದ್ದೇ ಆದರೆ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಪುನಃಶ್ಚೇತನ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅನುಭವಿ ಕೃಷಿಕರು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.-

1. ಕೃಷಿಯನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು.
2. ಸರಕಾರವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬಿರುಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದು. ಆಗ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಪರ್ಯಾಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.
3. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೈಗೆಟಕುವ ದರದಲ್ಲಿ ರಸ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಪೂರೈಕೆ.
4. ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೃಷಿಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
5. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಕಾಪಿಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೆ ರೈತರು 'ಸಂಕಷ್ಟ' ಮಾರಾಟದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

6. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕೃಷಿಕನೂ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು.

4. ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ/ತಾಲೂಕು ಇದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಾದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದ ಮತ್ತು ಉದಾರೀಕರಣದ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲಗೊಂಡಿವೆ. 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಪರ್ಯಾಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾದದ್ದು ಅವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಸಂಬಳ ತರುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 5-10 ಶೇ. ರೈತರು ಇಂದು ಅತೀ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮೇಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಪವಾದ ಆದರೂ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ನಿಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ತೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದರೂ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ಏರಿದ್ದು, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ನಿಯಮದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ತಂದು ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲತೆ ಇನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

5. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮಗಳಿವೆಯಾ?

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳತ್ತ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೃಷಿ ಹಳ್ಳಿಗರ ಜೀವನಾಧಾರದ ಕಸುಬು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಉಸಿರು. ಸಮೃದ್ಧ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಈ ರೈತರುಗಳು ಕೃಷಿ ಅವಗಣನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಕುರಿತು ತೀವ್ರ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

6. ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗ-ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ

ತಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನದ ಬದುಕನ್ನು ಪಕ್ಕನೆ ಭೂತಕಾಲದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕೃಷಿಕರು ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡುವ ಬಗೆ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಕೃಷಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಜನಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ಮಿಳಿತಗೊಂಡಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೃಷಿ ಕೆಲಸದ ಕುರಿತಾದ ಜ್ಞಾನ, ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ದೀರ್ಘ ಸಮಾಲೋಚನೆ, ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತಳಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು, ಬೀಜ ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವ ಕುರಿತಾದ ಅವರಲ್ಲಿನ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಿವು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವ ಈ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡ ಬಗೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

7. ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಷದ ಪಡಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಹೇಳುವಂತೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇಡೀ ವರ್ಷ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕನು ಆ ಕುರಿತೇ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ, ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು ಎನ್ನುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು ಇಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ 'ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು' ಎನ್ನುವ ನಾಣ್ನಡಿಯನ್ನು ಕಾಯಕದ ಮಂತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ರೈತರು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದುಡಿಮೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು, ಸಂಜೆಯ ವಾಯುವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟದ್ದನ್ನು ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ರೈತರು ಭಾವಗರ್ಭಿತರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಬದಲಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ.

8. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪುನಃರಾರಂಭಿಸುವ ಇರಾದೆ ತಮಗಿದೆಯಾ?

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದವರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಉತ್ತರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯುವಕರು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುವ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪುನಃರಾರಂಭ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಗಟಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು.

ಮುಕ್ತಾಯ :

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಭಾರತವು ಕೃಷಿಯಾಧಾರದಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯ ಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಆ ಮೂಲಕವೇ ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲೂ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವ ವಿಚಾರ. ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶಗಳು ಕೃಷಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಅನುಭವಿಸಿದ ಗಂಡಾಂತರಗಳು, ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಡಚಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲ ಪಡಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ “ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ” ಎನ್ನುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದರೂ, 1990ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿಧಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಟ್ಟದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ನಾವು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಆಹಾರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯ ಸುಮಾರು 5 ದಶಕಗಳು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಜಾಗತೀಕರಣ ಉದಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಕರಣಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಡಗಣನೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇಂದು ಕೃಷಿ ಬದುಕು ಬರಡಾಗಿದೆ. ದಿನವೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳು ಬದಲಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಾವು ಜಾಗತೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಬೆಲೆ. ಸ್ವತಃ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಆತಂಕ ಈ ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣ.

ಇನ್ನಾದರೂ ಸರಕಾರ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳು, ಕಾನೂನು, ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ರಂಗವನ್ನು ಪುನಃಜೀವಂತಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವ ಕೃಷಿಗೆ ಸಲ್ಲುವಂತಾದರೆ, ಒಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯ ಒಂದಂಶ ಕೃಷಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಕೃಷಿಕರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ
ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ :

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಷಂಗಿಕ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಗೊಂಡು ಕಲೆ ಹಾಕಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಗಳಿಸಿದ ಅನುಭವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಗತಿ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಭದ್ರವಾದ ತಳಪಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ವಹಿಸುವ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಇಂದೂ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ದೇಶದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ದೇಶದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳೊಂದಿಗೆ ತಳಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೋ, ಇಂದೂ ಅದೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದೂ ಅಷ್ಟೇಸತ್ಯ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲಿ, ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಬದುಕನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಖಂಡಿತವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವಗಣನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬೀಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಯಕಲ್ಪವನ್ನು ನೀಡಿ, ಹೊಸ ಬದುಕನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ “ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನ ಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು” ಎಂಬ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿ ಕಲೆ ಹಾಕಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

5.1 ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನ :

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ 29 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಪೇಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಃ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗಳಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕೃಷಿಕರನ್ನು (ಸುಮಾರು 120 ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು) ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿಡುವಳಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಕರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತು ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಸಮಸ್ತೀಕರಣ, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕುರಿತು ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಧಾನ, ಊಹೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಜಾಗತೀಕರಣದಿಂದ ಕೃಷಿ ಮೇಲಾದ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ, ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಚಯ ಅಲ್ಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರ ಮಂಡನೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೃಷಿಕರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

5.2 ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತಾಂಶ :

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರೂ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ 1995ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯ ನಗರೀಕರಣಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗವಾದ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ 8 ಪ್ರಧಾನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ, ಸಹಭಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಸಹಭಾಗಿ ಅವಲೋಕನ, ಅನುಷಂಗಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ 120 ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

1. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡಾ 25ರಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಂಡು ಬರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ. ವರ್ಷವೂ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 5-6 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಮನೆ ನಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೂಡು ಕುಟುಂಬಗಳು ಮರೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮನೆ ನಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಮನೆಗಳು ಮೂಡಿಬಂದದ್ದನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಕುಮ್ರಗೋಡು, ಹಂದಾಡಿ, ಬೈಕಾಡಿ, ವಾರಂಬಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಒಂದು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕೇಂದ್ರ. ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇಂದು ಭೂವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಗ್ಧ ಜನರಿಗೆ ಹಣದ ಆಸೆ ತೋರಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಭೂವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಭೂ ಒಡೆತನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ಮಾತೃ ಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ವಾರೀಸುದಾರರಿಲ್ಲದೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಿದ್ದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ರಸ್ತೆ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಎಕರೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾದದ್ದು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಲವಾದ ಕಾರಣ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಇಕ್ಕಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಕುಮ್ರಗೋಡು, ವಾರಂಬಳ್ಳಿ, ಹಂದಾಡಿ, ಹೇರೂರು, ಬೈಕಾಡಿ, ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೊಳಗಾದ ಗ್ರಾಮಗಳು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಸುತ್ತಲಿನ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಆ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿಸಿ ಕೃಷಿಕರಿಂದ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ.

2. ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆದೋರದಿದ್ದರೂ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇತರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.
3. ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗೆ ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಹುತೇಕ ಆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪೇಟೆಯಿಂದ ಖರೀದಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ದೈನಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿದೆ. ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಣಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಲಸೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದು, ಈಗಾಗಲೇ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಅಭಾವವನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ.
4. ಗ್ರಾಮಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಕೊಡುಗೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ, ಕೃಷಿಕರ ಮಕ್ಕಳು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ನಗರದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಆದಾಯದ ಒಂದು ಪಾಲು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದರಿಂದಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕು ನಿರ್ಣಯಕವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕನ್ನು ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೂಯಿಲ್ಲ.
5. ವರ್ಷವಿಡೀ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ ನಂತರದ ಉಪಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು, ಹಸಿರು ಹೊದ್ದು ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಇಂದು ಬರಡಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ತಂಪು ಒಸರು ಬತ್ತಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕುಸಿತವನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸುವ ದಿನ ದೂರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ.
6. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ವರ್ಷವಿಡೀ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಗಾಗಿ ಎತ್ತು, ಕೋಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈತ ಸಮುದಾಯ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದರಿಂದ ಯಾಂತ್ರಿಕೃತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡು ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಇಂದು ಈ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಅತಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಬಹುತೇಕ

ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಇರುವ ದನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಬೇಸಾಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಉಳುಮೆಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು ಮರೆಯಾಗಿವೆ.

ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೃಷಿಯೊಂದಿಗಿನ ನಂಟನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಡವಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಕುರಿತು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ದೇಶದಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಅದರಲ್ಲೂ ಕೃಷಿ ಅವಗಣನೆಗೊಳಗಾದದ್ದು, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ರಿಯಾಯಿತಿ/ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚ್ಚಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೃಷಿಯ ಹಿನ್ನೆಡೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸದ್ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೃಷಿಯಿಂದಲೇ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 8-10 ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದರೆ 10-15 ಕುಟುಂಬಗಳು ಭಾಗಶಃ ಕೃಷಿಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮವೊಂದರಲ್ಲಿ 40-50 ಜನ ಮಹಿಳಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು 1990-95ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ 5-6ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಂಬಳದ ಪ್ರಮಾಣ ಅಷ್ಟೇ ಏರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಪೂರೈಕೆ ನಿಯಮದಂತೆ ಕೃಷಿ ಕುರಿತಾದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಲಸೆಗೊಂಡು ಉಂಟಾದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪಾದನ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿ ಕೃಷಿಯೇ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ವೆನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

5.3 ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :-

ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನ ಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಾದರೆ, ಉತ್ಪಾದನೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಂತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ, ಭೂ ಮಾಲಿಕತ್ವ, ನೀರಾವರಿ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಕೊರತೆ, ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ, ಸಸ್ಯರೋಗಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

- **ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ :** ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆದ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 78 ಶೇಕಡಾಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ಸಣ್ಣ ಅಥವಾ ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಾಬೀತಾಗುವ ವಿಚಾರ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಟಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕಟಾವಿನ ಯಂತ್ರ (ಹಾರ್ವೆಸ್ಟರ್) ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕಟಾವು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಣು ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.
- **ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ :** ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷಿ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಳೆಯನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವಂತದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಕರಾವಳಿ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹಲವಾರು ನದಿ ತೊರೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಕರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರಾವಳಿ ವಲಯದ ಈ ಭಾಗ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯನ್ನು ಪಡೆದರೂ ಬರುವ ಮಳೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿವೂ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- **ಭೂಮಾಲಿಕತ್ವ :** ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ರೈತರು ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಅಥವಾ ಭೂರಹಿತರು ಇತರರ ಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಲವಾರು ಕೃಷಿಕರು ಭೂ ಒಡೆತನವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೇಣಿಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂರಹಿತ ಕೃಷಿ

ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲಿಕರು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇಂದೂ ಕಾಣಬಹುದು.

- **ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಕೊರತೆ :** ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಭಾಗದ ರೈತರು ಹಲವಾರು ಭಾರಿ ಸುಧಾರಿತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಬೀಜಗಳ ಸರಬರಾಜಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರೈತ ಅಸಫಲರಾಗುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ, ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜಗಳ ಆರೈಕೆ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ತೊಂದರೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಳಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಆ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲದ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ತಳಿಗಳು ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೊರೆತರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಪೋಷಿಸುವ ಕುರಿತಾದ ಕೌಶಲಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ರೈತರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಈ ರೀತಿಯ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯುವ ಶಿಕ್ಷಿತ ಸಮುದಾಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ.
- **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ :** ಇಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರು ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಉಳುಮೆಯ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಂಡ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ ಕಟಾವಿನ ಯಂತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ದುಬಾರಿಯೆನಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಗೆ ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಗೆ ತೊಡಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿಗಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾದರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೇಸಾಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಎನ್ನುವ ರೈತರು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಾದ ಏರಿಕೆಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸುಕರಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ ಈ ರೀತಿಯ ಬದಲಾದ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಕೊರತೆ ಉತ್ತಮ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳ ಅಭಾವ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಹಿಂದುಳಿದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆ ವಿಸ್ತಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

- **ಉತ್ತೇಜಕಗಳ ಅಭಾವ :** ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮ ಉತ್ಪಾದಕ ಉತ್ತೇಜಕಗಳ ಅಭಾವವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನ, ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಘೋಷಣೆ, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಉತ್ತೇಜಕಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಲಾಭ ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
- **ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ :** ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದು, ಇದು ಒಂದು ಮಾದರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿಕರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಜನಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ನಗರಕ್ಕೆ ವಲಸೆಗೊಂಡು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಣೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಉಹಾ ಪೋಹಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ತರುವ ಕೆಲಸಗಳತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಸಹಕರಿಸಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ 2000ದಲ್ಲೇ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂದು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ವಲಸೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಿಗುವ ವೇತನ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಲಸೆ ಆರಂಭವಾದದ್ದು. ಇಂದು ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ

ಕೆಲಸಗಳು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದಲೇ ಯುವ ತಲೆಮಾರಿನ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪರ್ಯಾಯ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೆಚ್ಚುವಂತಾದದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಆದಾಯದಿಂದ ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮುದಾಯ ಶ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ದುಡಿಯಬೇಕಾದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ದೂರ ಸರಿದದ್ದನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. 5-6 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಹುಬ್ಬಳಿಯಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟರೂ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರದ ಪರಿಚಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಸಿಗುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಲ್ಲದೆ ಬಡವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆರಂಭಿಸಿದ ಬಡತನ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೃಷಿ ರಂಗದಿಂದ ವಲಸೆಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ.

ಉತ್ಪಾದನೋತ್ತರ ಹಂತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳು

- ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳು ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನು ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮ ಅನುಭೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗಲಾಚುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಸಣ್ಣ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಲಾಭವನ್ನು ತಾವೇ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ : ಈ ಎಂಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತವು ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಕಬ್ಬು, ಮೆಣಸು, ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ತರಕಾರಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವಿಕೆ, ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ರೈತರು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅನುಭೋಗಿಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಅಥವಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳೂ ರೈತರ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗೀದಾರರು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಳಿಗೆಗಳೇಯಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಬೆಳೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು ಅನುಭೋಗಿಗಳು ನೀಡುವ ಬೆಲೆಯ ಕಾಲು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ಭತ್ತದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಣೆಯಾಗುವುದು ಮಾತ್ರ, ಅದು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರಿಗೆ ದಕ್ಕುವುದೇಯಿಲ್ಲ. ಎಪಿಎಂಸಿ ಗೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ

ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಸ, ತೂಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕೊನೆಗೂ ರೈತನಿಗೆ ಸಿಗುವ ಲಾಭ ಯಾರದ್ದೋ ಪಾಲಿಗೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸದೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ

- ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಸರಕಾರ ಆಗಾಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನೀತಿಗಳು ಯಾವುದೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಪ್ತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು, ದಳಾಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರರು ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಮೋಸ ಹೋಗುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ.

5.4 ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು :

ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಹೊಡೆತ ಬೀಳದಿದ್ದರೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕು ಕಳೆಗುಂದುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಕಾಣುವ ವಿದ್ಯಮಾನ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿಗೊಂದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಆಯಾಮವಿದ್ದು ಅದು ಜನಪದರ ಬದುಕನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಕವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತಲಾದಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಪಕಗಳಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತವಾದದ್ದು ಹೌದಾದರೂ, ಅದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದರವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿಯೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಲ್ಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದುಕಿನ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಮಾಸುವಂತಾದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರ ಬದುಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಇಂದು ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಾದ ಏರು ಪೇರುಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೃಷಿಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ, ಕೃಷಿಕರ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತಗೊಂಡದ್ದು.

ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡುವುದರ ತನಕವೂ ಅನೇಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಆಚರಣೆಗಳು ಕೃಷಿಕರ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಒಂದೂಗೂಡಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನಲುಬಾದ ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಕೃಷಿ ಬದುಕಿನ ಸಮೃದ್ಧತೆಯನ್ನು ಸಾರುವಂತಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಮಳೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೌಢ ಸಂವಾದ ಮತ್ತು ಕರಾರುವಕ್ಕಾದ ಅವರ ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೃಷಿ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತಾದ ಅವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಕುರಿತು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನಿರ್ಧಾರ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುರಿತ ಜ್ಞಾನ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾದಾಗ ಕೃಷಿಕರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಕೃಷಿ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿನ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಬದುಕನ್ನು ಸಿರಿವಂತಗೊಳಿಸುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತಾದ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತಿದ್ದವು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ವರ್ಷವಿಡೀ ನಡೆಯುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದು ಕೃಷಿ ವರ್ಷಾರಂಭದ ಬಿಸು ಹಬ್ಬವಾಗಲಿ, ತೆನೆ ತುಂಬಿಸುವುದಾಗಲೀ, ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಾಗಲೀ, ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಡೆಸುವ ದೈವದ ಆಚರಣೆಗಳಾಗಲೀ ಎಲ್ಲವೂ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಡನೆ ತಳಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಇನ್ನು ರೈತರು ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ ಕಂಬಳ, ಊರ ದೇವರ ರಥೋತ್ಸವ ಗರಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮೋತ್ಸವ ಕೋಳಿಪಡೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು, ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಮನೋಭಾವವೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಗೆ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತು ಮಾತ್ರ.

ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ. ಕೃಷಿಕರ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಲೀ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಾಗಲೀ, ಆಚರಣೆಗಳಾಗಲೀ ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸೂಚ್ಯಂಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕ ಮಂತ್ರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿತೇ ವಿನಹ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇದು ಸಹಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರ ಮಕ್ಕಳು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖಾಂತರ ನಗರಕ್ಕೆ ವಲಸೆಗೊಂಡರೆ, ಕೃಷಿಕರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಲಸೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ರೈತರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ, ಜಾಗತೀಕರಣದ ನೀತಿಗಳು ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಷ್ಟು ಉದಾರೀಕರಣ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೂ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಉದಾರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ರಫ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೃಷಿ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಫಲಿತಾಂಶ. ಸರಕಾರದ ನೂರಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಪೂರಕ ಉತ್ತೇಜಕಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತಗೊಂಡಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ ನೀರಾವರಿಯ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಲಾಭ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿಕ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಲಾಗದೆ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವುಗಳೊಂದಿಗಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಭೂವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕೃಷಿಯೇತರ, ಅದರಲ್ಲೂ ಖಾಸಗಿ ನಿವೇಶನಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಂತಹ ಒಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ನಿವೇಶನಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳೇ ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ನಗರವು ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಜನಪದ ಕಲೆಗಳೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಅದೆಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು ಇಂದು ಜೂಜು ದಂಧೆಗಳಾಗಿವೆ. ನಗರದ ಜನರಿಗೆ ಮೋಜು ಮಸ್ತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಅದರಿಂದಲೇ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳು/ಗ್ರಾಮಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೇವಲ ಈ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದುದ್ದಲ್ಲ.

ಇಡೀ ಹೋಬಳಿ, ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತದ್ದು. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಆಳ ಇನ್ನು ಕಳವಳಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಎದುರಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ, ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆದಿಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಬೇಕಾದೀತು.

ಅದಷ್ಟೋ ದೇಶಗಳು ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಇಂದು ಎದುರಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದೇ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸಹ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಹೇಣಗಾಡಬೇಕಾದೀತು.

5.5 ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು :

ಕೃಷಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಜೀವನಾಧಾರ ಬದುಕು ಇಡೀ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕೃಷಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರಿತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಉದಾರೀಕರಣದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾರಂಬಿಸಿದ್ದು ಚಿಂತನೆಗೆ ಗ್ರಾಸವಾಗುವ ವಿಚಾರ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನಗಳಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ತಜ್ಞರು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಅವರನ್ನಾಳುವ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಹೋಬಳಿಯ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ವಿಚಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಳೆಗುಂದುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಯು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಾದ ಉದಾರೀಕರಣದ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯ ದರವನ್ನು ಏರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋದ ಕೈಗಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಲ್ಲಟ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ

ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಕಡೆಯದಾದರೆ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಥವಾ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸುಧೀರ್ಘ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೃಷಿತಜ್ಞರು ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಲೇಯಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು. ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾರಿ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರನ್ನು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ರಂಗ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಂತಹ ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಕೃಷಿ ಅವಗಣನೆ ಕರಾವಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.

1. ಕೃಷಿ ಅವಗಣನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಬೆಳೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಭಾಗ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕೃಷಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಚುರುಕಾಗಿದ್ದವು. 1990ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಾಗ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ನಿಲುವಿಗೆ ಕೃಷಿಕ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿನ ಈ ಬೆಳೆಗಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಚೇತನವನ್ನು ತುಂಬಿಸಬಹುದು.
2. ಜಾಗತೀಕರಣದ ನಂತರ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಹೂಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾದ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೂ, ಈ ಹೆಚ್ಚಳ ಕೇವಲ 3-4 ಉತ್ತರದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಮೊತ್ತದ ಫಲಿತಾಂಶವೇ ಹೊರತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೂಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು.

3. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆಂದು ವಲಸೆಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಕೃಷಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಯುವ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಲಸೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಗೆ ಕೆಲಸವು ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಂದ್ರ ಬೇಸಾಯ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಬಹುಬೆಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ವರ್ಷದಾದ್ಯಂತ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿರುವುದು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸಲು ಆದ್ಯ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬದಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತಂತಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಲಸೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರ ಮಕ್ಕಳು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ತಮ್ಮ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲಿತ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತಾದ ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಬಾರದು ಹೊಸತಳಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಮಳೆ ನೀರಾವರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ ಇಂತಹ ಕೃಷಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದಾಗಬೇಕು.
7. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟದ ರಚನೆಯಾಗಿ ಅದು ರೈತರ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ರೈತರ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯಿರುವ ಕಾರಣ, ಸ್ಥಳೀಯಾಡಳಿತದೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ರಚನೆಯಾದ ರೈತರ ಒಕ್ಕೂಟಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

8. ಕೃಷಿಕರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಲಾಭ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಪಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
9. ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರು 'ಸಂಕಷ್ಟ ಮಾರಾಟ'ದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ಬರುವ ತನಕ ಶೇಖರಿಸಿ ಇಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಬೆಳೆ ಸಂಸ್ಕರಣ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಾದರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 29 ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಹಾಮಂಡಳಗಳು, 173 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಸಹಕಾರಿ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು, 2633 ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಉದ್ದೇಶದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು 3290 ವಿಶೇಷ ಸರಕುಗಳ ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ಥಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಸೇವೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಾದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕುರಿತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು.

ಮುಕ್ತಾಯ :

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಕಾಯಕಲ್ಪ ದೊರೆತದ್ದು ಹೌದಾದರೆ ಅದರೊಂದಿಗಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು, ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮರು ಹುಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಕುರಿತು ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರ ತೋರಿಸಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ನಾಶವಾದಾಗ, ಭಾರತದ ಭದ್ರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಏರುಪೇರಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗಲಾರದು. ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವೈಭವ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಅನುಬಂಧ - I

ಪ್ರಶ್ನಮಾಲಿಕೆ

ವಿಷಯ: ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ : ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಧ್ಯಯನ

I.

1. ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ :

* ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನ
ಹೊಂದದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧ :

2. ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು :

3. ಲಿಂಗ : ಗಂಡಸು/ಹೆಂಗಸು :

4. ವಯೋಮಾನ : ☐ 20-35
☐ 36-50
☐ 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

5. ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ :

☐ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ	☐ ವಿಚ್ಛೇದಿತರು
☐ ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲ	☐ ಬೇರೆಯಾದವರು
☐ ವಿಧವೆ/ವಿಧುರ	☐ ಇತರರು

6. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ : (ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ)

☐ ಅಶಿಕ್ಷಿತರು	☐ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ
☐ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ	☐ ಪದವಿ
☐ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	☐ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ
☐ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ	

7. ಕುಟುಂಬ ಸಾಕ್ಷರತೆ :

☐ ಪ್ರಾಥಮಿಕ

☐ ಪ್ರೌಢ

☐ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ

☐ ಪದವಿ

☐ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ

8. ಮತ ಮತ್ತು ಜಾತಿ

ಎ) ಮತ

ಹಿಂದೂ

☐

ಮುಸ್ಲಿಂ

☐

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್

☐

ಇತರ

☐

ಬಿ) ಜಾತಿ

☐

ಮೇಲ್ಜಾತಿ

☐

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ

☐

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ

☐

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ

9. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ

☐

ಅಣು ಕುಟುಂಬ

☐

ವಿಸ್ತೃತ ಕುಟುಂಬ

☐

10. ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ :

II. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ವಿವರಣೆ :

1. ಮಾಹಿತಿದಾರನ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರ

☐

ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರ (5 ಎಕ್ರೆ ಒಣ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ 2.5 ಎಕ್ರೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ)

☐

ಅಂಚಿನ ಹಿಡುವಳಿದಾರ (2.5 ಎಕ್ರೆ ಒಣಭೂಮಿ ಅಥವಾ 25 ಎಕ್ರೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ)

☐

ಇತರರು

2. ಹಿಡುವಳಿಯ ಮೂಲ

☐

ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ

☐

ಭೂ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ದೊರೆತದ್ದು

☐

ಕ್ರಯ ಮಾಡಿದ್ದು.

3. ನೀರಾವರಿಯ ಮೂಲ

☐ ಕಾಲುವೆ

☐ ಬಾವಿ

☐ ನದಿ

☐ ಶೇಖರಣಾ ತೊಟ್ಟಿ

☐ ತೋರೆ

☐ ಸರೋವರ

4. ನೀರಾವರಿಯ ಸ್ವರೂಪ

☐ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ

☐ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್

5. ಬೆಳೆಯ ಕ್ರಮ :
ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ

6. ನೀವು ಅನುಸರಿಸುವ ಬೆಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ

☐ ಏಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ

☐ ಬಹುಬೆಳೆ

7. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ.

☐ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ

☐ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮ

☐ ಇತರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೆ, ನಮೂದಿಸಿ

8. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು

☐ ಉತ್ತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು

☐ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ

☐ ಇತರ ಖರ್ಚು

9. ಒಟ್ಟು ಇಳುವರಿ :

10. ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ :

11. ಕಳೆದ 3-5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನು?

12. ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಕುರಿತು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೋ?

☐

ಹೌದು

☐

ಇಲ್ಲ

13. ಹೌದು ಎಂದಾದರೆ ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಾ?

14. ರೈತನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

☐

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ

☐

ಭೂ ಮಾಲಿಕತ್ವ

☐

ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

☐

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

☐

ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು

☐

ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

☐

ಸಾರಿಗೆ

☐

ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ

☐

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

III.

1. ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯಾ?

☐

ಹೌದು

☐

ಇಲ್ಲ

2. ಈ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾರಣ ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

3. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

4. ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ/ತಾಲೂಕು ಇದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಾದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

1.

2.

3.

4.

-
5. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಏನದರೂ ಪರಿಣಾಮಗಳಿವೆಯಾ? ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ.
 6. ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗ-ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?
 7. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿರುವುದಾದರೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಷದ ಪಡಿಸಿ.
 8. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪುನಃರಾರಂಭಿಸುವ ಇರಾದೆ ತಮಗಿದೆಯಾ?

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ :

1. ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬನೆಯ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
2. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು.
3. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು.
4. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ

1. ಅಬ್ದುಲ್ ಅಜೀಜ್, ವಾಸುಕಿ. ಕೆ.ಜಿ. 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರ್ಥಿಕತೆ' ಪ್ರಸಾರಾಂಗ 'ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ'
2. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಹೆಚ್.ಆರ್.2011, 'ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ', ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಗೌಡ ಎಚ್.ಆರ್. 2009, 'ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ' ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ
4. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ' "ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ನೋಟ" 2000-2001 ರಿಂದ 2009-10 ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಉಡುಪಿ.
5. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್. 2010, "ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ" ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
6. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಟಿ.ಆರ್. "ಹಕ್ಕು ಹಂಗು" ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು,, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ.
7. ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಎಂ. 2011 "ಸಂಶೋಧನೆ-ಏನು? ಏಕೆ? ಹೇಗೆ?" ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
8. ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಎಂ. 2011 "ಸಮಾಜ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ", ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
9. ಜೋಶಿ ಮಹಾದೇವ ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಜೋಶಿ ಗುರುರಾಜ ನಾರಾಯಣ ರಾವ್ 1998, "ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ", ಸುಶೀಲ ಪ್ರಕಾಶನ ಧಾರವಾಡ.
10. ಮುದ್ದು ಮೂಡು ಬೆಳ್ಳೆ 2003, "ನಾಡು ನುಡಿಯಿದೊಂದು ಬಗೆ", ಹೇಮಾಂಶು ಪ್ರಕಾಶನ. ಮಂಗಳೂರು
11. ಮುದ್ದೂರು ಪ್ರವೀಣ- "ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೌರವಪೂರ್ಣ ಬದುಕು" ಉದಯವಾಣಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ- 29.02.2012
12. ವೆಂಕಟರಾಯರು ಆಲೂರ, 1999 (ಮೂಲ: 1943) 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ', ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು,
13. ವೆಂಕಟೇಶ ರಾವ್ ಬಿ.ವಿ. 2002, "ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳು", ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ

-
14. Gururav Datt, Ashwini Mahajan 2011, *'Indian Economy'* S.Chand & Company Ltd. Ramnagar- New Delhi
 15. Agarwal A.N., 2005, Indian Economy *"Problem of Development and Planning"*, Wishwa Prakashana New Delhi.
 16. Dutt Rudor and Sundaram KPM, 2008, *"Indian Economy"* S. Chand and company Ltd. New Delhi
 17. JAIN S.C. 1971, *"Priciples and Practice of Agricultural Marketing and Prices"*, Vora & Co, Publishes Pvt. Ltd. Mumbai.
 18. Gandhi Jagadis P. 2005, Dr. Kalam's *"Pura Model and Social Transformation"*.
 19. Jain Narayan Sharma 2003, *"Alternative Economics and Economics of Mahatma Gandhi and Globalisation"* Deep and Deep Publishers, New Delhi, P.P. 107.
 20. Singh Ramesh, 2008 *"Indian Economy"* Tata Mcgrow Hill Publishing Co.Ltd New Delhi.
 21. Sen Gupta Shivani 2004, *"Indian Agriculture"* ABD Publishers Jaipur.
 22. Hemalatha B. Y.V.R. Reddy and Prasad MS 2008, *"Problems and Prospects of Agriculture in India"* Kurukshethra, Vol. 56 May.
 23. Lobo Norbert 2009- *"Indian Economy Issues and Reforms"* Mangala Publications Mangalore.
 24. Swaminathan M.S.-1996, *"Sustainable Agriculture Towards an evergreen Revolution"*.

-
25. Vandana Shiva, Geethanjali Bedi *“Sustainable Agriculture and Food security” - The Impact of Globalisation* Soge publications New Delhi.
 26. Arekeri H.R. *“Indian Agriculture”* Oxford and IBH Publications PVt, Ltd New Delhi.
 27. Anupama Hazra *“Rural India Still Floating Towards Cities”* – Kurukshethra Vol. 60. No. 4 PP 1-3
 28. Swaminathan M.S., *“Grain Mountains and Hungry Millions –The Indian Enigma”* “The Hindu” survey of Indian Agriculture 2011
 29. *“A Plan for Indian Agriculture”* Economic and Political Weekly, Vol. No. VI, No. 53 Dec.2011 PP 42
 30. Derla Rai Narendra *“A Farmer Remains an Unsung Hero”* The Hindu Survey of Indian Agriculture 2011

AKSHARA GRANTHALAYA

ACC.NO. 048805

048805

048805

